

SEGÉDLET

HASZNOS MONDATOK

2024-2025

MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
gyermekvasut.hu | +36 1 511-5559 | sihu.hu.com/szakmai

Tartalomjegyzék

Továbbképzési- és vizsgaszabályzat kivonata.....	5
VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK.....	12
ÖSSZEFOGLALÓ a SZOLGÁLTATBA JÁRÁSSAL KAPCSOLATBAN	14
Vizgákérdések és válaszok (fontosabb változások felsorolása).....	15
F2 Szolgálati felszerelés és Veszélyes üzem.....	17
F2 MIT NEM SZABAD sohasem (balesetmegelőzés).....	18
TkBb Távközlő- és biztosító berendezések.....	21
F1 Jelzések (kézi jelzések stb.).....	23
Bb+F1 Alakjelzők és emeltyűhelyzetek (összefüggések).....	28
F2 Váltó és vágányútbeállítás.....	31
F2 A vonatszemélyzet teendői.....	32
F1+F2 A menesztés.....	32
F2 A rendelkező feladatai.....	34
F2 Engedélykérés-adás, indulási időközlés, visszajelentés.....	35
Szeszá. Személyszállítási alapismeretek.....	37
Helyis. Jellemző adatok; építési szakaszok.....	39
Helyis. Nevezetességek és a város megközelítése állomásainkról.....	41
F2 Menetrendábra.....	42
HASZNOS MONDATOK IDEGEN NYELVEKEN	44
Szeszá. A GYERMEKVASÚT MENETDÍJAI és a menetjegyek SZÍNKÓDJAI.....	50

Egyenruhád méretei:

Zakó	
Nadrág (szoknya)	()
Sapka	
Kabát (téli/eső)	/
Póló	
Szoknya	

Fontosabb telefonszámok:

Gyermekvasutas Otthon (nevelők): +36 1 511 – 5559

EGYEZTETÉS VIZSGAÜGYEKBE: Füstös István, képzési vezető:
+ 36 20 331 – 4011 vagy + 36 30 332 – 0971

Kedves ifivezetők és gyermekvasutasok!

Ez a kis füzet tartalmazza:

- a 2024/2025. tanévre érvényes továbbképzési- és vizsgaszabályzatot;
- a vizsgán előforduló kérdéseket és a helyes válaszokat;
- a gyermekvasutas viselkedéskultúra alapjait (nem vizsgaanyag);
- a szolgálatba járással kapcsolatos tudnivalókat (nem vizsgaanyag);
- hasznos mondatokat idegen nyelveken (nem vizsgaanyag).

Általános tájékoztató az időszakos továbbképzésről

Az időszakos továbbképzés és vizsga **célja**, hogy ti, gyermekvasutasok, a tanfolyamon megtanult elméleti ismereteket felelevenítsétek, szinten tartsátok és bővítsétek, megismerjétek az időközben bekövetkezett változásokat, valamint elsajátítsátok a rendelkező beosztás alapvető szabályait. Fontos, hogy a szolgálatokban ne csak a gyakorlatban tudjátok, hogy mit és hogyan kell csinálni, hanem tisztában legyetek az elméleti alapokkal is, tehát, hogy mit **miért** kell tenni, illetve mi a teendő egyes rendkívüli esetekben. Az elméleti alapok ismerete és folyamatos felhasználása a z eredményes szolgálatellátás feltétele.

A Segédletben és a vizsgán is csak a legfontosabb, alapvető ismeretek szerepelnek, amelyek:

- a vasúti szolgálat alapjait képezik (amire sok további szabály is épül),
- önálló végrehajtását kiemelten fontosnak tartjuk,
- az általános „vasúti kultúra” alapjairól szólnak, vagy
- a vizsgaszabályzat, továbbá a gyermekvasutasokra is érvényes Működési és Szervezeti Szabályzatának alapvető ismeretei

Ezek ismerete nélkül a gyermekvasutas szolgálat jól és *megbízhatóan* nem látható el. **Ez nem azt jelenti, hogy csak a füzetben szereplő ismereteket kell tudni, de ha valaki ezeket jól és biztosan tudja, az olyan alaptudással rendelkezik, amelyre ráépíthető a többi ismeret.**

Ezt a Segédletet csak a következő ilyen kiadvány kiadásáig használjátok, az időszerű változásokat mindig a legfrissebben (minden decemberben) kiadott kis füzet tartalmazza.

A korábbi tanévekben kiadott Segédleteket már ne használjátok!

Az elméleti ismeretek szinten tartása, emelése és a vizsgára való eredményes felkészülés érdekében minden évben a téli (kisforgalmú)

szolgáltatokban, reggelenként **gyakorló feladatlapot** tölthettek ki. Ez még nem vizsga, de a feladatlapok és a kitöltés körülményei is hasonlítanak a vizsgán várható rendszerhez. A gyakorló feladatlapokat a sihuhu.com/szakmai oldalról is elérhetitek. Javasoljuk, hogy otthon is a szolgáltatokban megszokott módon töltsétek ki, majd más színnel javítsátok ki. A javításnál használjátok a Segédletet és a holnapon található segédanyagokat! Így magatok is lemérhetitek a saját tudásotokat és a vizsga rendjét is megismerhetitek – kockázat nélkül. A felnőtt dolgozók és az ifivezetők pedig ebből láthatják felkészültségeteket, és azt, hogy mely kérdésekben lehet szükségetek további segítségre.

A **gyakorlásokat követően** írásbeli vizsgán adtok számot tudásotokról. Ez a vizsga már egyszerűbb lesz, mint a tanfolyam végén tett vizsga, hiszen csak az alapvető ismereteket kérjük számon, amiket már több hónapon (éven) át gyakorolhattatok a szolgáltatokban.

A te vizsgaeredményed és a szakmai versenyen elért eredmény is beleszámít a csoportok közötti szakmai versenybe. Tehát az egyéni sikeren túl csoportodnak is előnyt szerezhetsz, ha jól szerepelsz a vizsgán és a versenyen.

Kérünk benneteket, hogy **tisztességesen** készüljete fel a vizsgára. A szabályokat a következő oldalakon találjátok meg. A megfelelő segítséget a felnőtt dolgozók és az ifivezetők szívesen megadják, forduljatok hozzájuk bizalommal!

Füstös István, képzési vezető

Ne feledd! Ha kérdésed vagy gondod van a továbbképzéssel,
illetve a vizsgával kapcsolatban, kérj segítséget bátran!

Nevelői iroda: +36 1 511 5559

Fordulhatsz közvetlenül a képzési vezetőhöz is:

a fustos.istvan@mav.hu, illetve a fusti328@gmail.com e-mail címen vagy

a **+36 20-331-4011 / +36 30-332-0971** telefonszámon, ill. személyesen (te vagy Szüleid).

Az egyedi eseteket egyedi módon kezeljük és minden lehetséges segítséget megadunk az eredményes vizsgázáshoz. (Közös érdekünk, hogy jól tudd a szabályokat!)

Szabályzat a vasúti szakmai felkészítő oktatás, valamint
az éves vizsga és a szakmai verseny megtartásáról a
2024/ 2025. tanévben

A szakmai vizsgára felkészítő továbbképzés rendszere

1. A rendelkező ismeretek alapképzése a szolgálatok előtt

Az Éves Naptárban kijelölt időszakban reggel a gyermekvasutasok a rendelkező szolgálattal kapcsolatos elméleti tudnivalókat ismerhették meg.

2. Gyakorló feladatlapok

2.1. A feladatlap írásának célja:

- ☼ a gyermekvasutasok ismerjék meg a vizsga rendjét, a feladatlapok stílusát;
- ☼ a gyermekvasutasok lemérhessék a saját felkészültségüket;
- ☼ az állomásfőnökök, a nevelők és az ifivezetők is megismerhessék a gyermekvasutasok felkészültségét;
- ☼ segítség az állomási továbbképzéshez (melyik kérdéseket kell átbeszélni);
- ☼ a továbbképzés dokumentálása.

A gyakorló feladatlap íratásának **nem célja a vizsgáztatás**, sem a számonkérés; csupán hasznos segítség a gyermekvasutasok felkészítéséhez, a szolgálatokban zajló továbbképzési tevékenységhez.

A feladatlapokat reggel az Otthonban íratjuk meg, így az állomásokon a szolgálat teljes ideje rendelkezésre áll a javításra és az ismeretek bővítésére, rendszerezésére, továbbképzésre.

2.2. A feladatlapokat a gyermekvasutasok 2025. február 8-ig a szolgálatok reggelén 7:50-8:40 között az Otthonban töltik ki piros vagy zöld tollal, vizsgakörülményeket biztosítva. A kitöltött feladatlapokat az ifivezetők összegyűjtik, majd ők osztják ki a szolgálati helyekre. **Az adott szolgálati helyen a felnőtt vasutas dolgozók segítségével a szolgálat végére ki kell javítani a hibákat, kiegészíteni a hiányosságokat, de fontos, hogy mindenki maga javítsa a saját feladatlapját – kék színnel.** A nagyobb, tapasztaltabb gyermekvasutasok, különösen az ifiképzősök segítsék kisebb társaikat! A vonaton szolgálatot teljesítők feladatlapjának javításában az ifivezetők is segíteni kötelesek. A szakmai fejlődés elősegítése érdekében nem elegendő a feladatlapokra a Segédletben szereplő válaszok szó szerinti átmásolása, hanem fontos a **megértés és a megtanulás** is.

A feladatlapok és a hozzájuk tartozó betétlapok oktatási segédanyagok, tehát a feltett kérdéseken kívül más témák megbeszéléséhez is segítséget adnak. Az állomásokon lévő tankönyvek és a kifüggesztett tájékoztató táblák is használhatók a továbbképzéshez.

A szolgálat végén az ifivezetők a kijavított feladatlapokat összegyűjtik és a nevelővel együtt ellenőrzik a javítás megfelelő voltát (az ellenőrzés tényét a nevelő is aláírásával igazolja). Hiányos javítás esetén annak okáról megkérdezik a gyermekvasutast, az elmondottakat jegyzőkönyvben rögzítik.

A gyermekvasutas a saját feladatlapját hazaviheti, hogy a vizsgára felkészülés során ismét átnézhesse. (Ha a feladatlap javítási hiányosságairól jegyzőkönyv készült, akkor a feladatlap fénymásolatát lehet hazavinni.)

Kisegítő szolgálatban nem feltétlenül kell gyakorló feladatlapot írni, minden ilyen esetben a nevelő dönt.

2.3. Az egyéni felkészüléshez nagy segítség, hogy a feladatlapokat és a hozzájuk tartozó betétlapokat sihuhu.com/szakmai oldalról is le lehet tölteni. Az otthoni kitöltésre ugyancsak 45-50 percet kell szánni, majd eltérő színnel kell kijavítani. Segítségként lehet használni a Segédletet.

A **B és C jelű gyakorló feladatlapok** próbavizsgának is tekinthetők, kitöltés után **elküldhetők javításra és minősítésre** a gyvszakmai@gmail.com címre.

Éves szakmai vizsga

A vizsgákat a nevelők bonyolítják le. A képzési vezető a vizsgákat, a javítást és az értékelést ellenőrizheti, módosíthatja, illetve a vizsgaszabályzattól eltéréseket esetenként engedélyezhet, méltányosságot gyakorolhat.

1.1. Vizsgaidőpontok gyermekvasutasok részére

- ▶ **2025. február 9-től március 18-ig naponta** (hétfő kivételével) **7:50-kor** (csoporttól függetlenül is).
- ▶ **A vizsgaidőszakban minden csoportnak két hétvégi vizsgaalkalmat is biztosítunk az alábbi beosztás szerint (mindenki csak a saját csoportjával együtt vizsgázhat ezekben az időpontokban).**

I. csoport

február 9. vasárnap 9:00 és február 15. szombat 13:00

II. csoport

február 16. vasárnap 9:00 és március 8. szombat 15:00

III. csoport

február 9. vasárnap 11:00 és március 9. vasárnap 17:00

IV. csoport

február 9. vasárnap 13:00 és március 9. vasárnap 11:00

V. csoport

február 15. szombat 9:00 és március 9. vasárnap 13:00

VI. csoport

február 15. szombat 11:00 és március 9. vasárnap 15:00

VII. csoport

február 15. szombat 15:00 és március 8. szombat 11:00

VIII. csoport

február 2. vasárnap 9:00 és február 16. vasárnap 13:00

IX. csoport

február 2. vasárnap 11:00 és február 16. vasárnap 15:00

X. csoport

február 2. vasárnap 13:00 és február 16. vasárnap 17:00

XI. csoport

február 2. vasárnap 15:00 és március 8. szombat 13:00

XII. csoport

február 2. vasárnap 17:00 és március 8. szombat 9:00

XIII. csoport

február 9. vasárnap 15:00 és március 8. szombat 17:00

XIV. csoport

február 15. szombat 17:00 és március 9. vasárnap 9:00

XV. csoport

február 9. vasárnap 17:00 és február 16. vasárnap 11:00

► **További javítási lehetőségek csoporttól függetlenül:**

- március 1. szombat 9:00, 15:00
- március 2. vasárnap 9:00, 15:00
- március 15. szombat 9:00
- március 16. vasárnap 9:00
- március 18. kedd 17:00

A rendszert úgy állítottuk össze, hogy a vizsgázás lehetőségét minden gyermekvasutas részére két alkalommal a kijelölt szolgálatos napokon, valamint a vizsgaidőszakban külön a csoportja számára kijelölt két hétvégi vizsgaalkalmon biztosítjuk. Február végétől több hétvégi napon is van olyan vizsgaalkalom, ahová csoporttól függetlenül bárki eljőhet. A hétvégi vizsgaalkalmakat javasoljuk kifejezetten a kisebbeknek, akik még nem vizsgáztak ebben a rendszerben, illetve azoknak is, akik lassabban írnak, vagy a gyakorló feladatok kitöltésére nem volt számukra elegendő a 45 perc.

A gyermekvasutasoknak az 1.1 pont elején részletezett időpontokban való vizsgázásra külön jelentkezniük NEM kell!

1.2. Vizsgaidőpontok az ifivezetők és az ifiképzősök részére (elővizsga-időszak)

- **január 16. szombat 17:00** (Gyv. Otthon)
- **január 18. szombat 15:30** (Gyv. Otthon)
- **január 22. szerda 17:00** (Gyv. Otthon)
- **január 24. péntek 17:00** (Gyv. Otthon)
- **január 28. kedd 17:00** (Gyv. Otthon)
- **január 31. péntek 17:15** (BGOK)

Az ifivezetőknek és ifiképzősöknek a fenti időpontokra 2024. január 1-jétől a szabad helyek betöltéséig, de legkésőbb január 10-ig kell jelentkezniük a megadott online felületen.

2. Részvétel a vizsgán, a vizsgalap megírása

A gyermekvasutasok (kivéve a tárgyévben a tanfolyamon végzetek) és az ifivezetők a vasúti ismeretek alapjaiból éves vizsgát kötelesek tenni, írásban, feladatlap kitöltésével. A vizsgalapokon 15-25 feladat szerepel, megoldási idő 45 perc. (A 7:50-kor kezdődő vizsgák esetében a vonatindulás miatt nincs lehetőség a kitöltésre szánt idő meghosszabbítására.)

A vizsgahelyiségben a vizsgázók, a vizsgát ellenőrző személyek és az 1.1. pont szerinti vizsgákon (a tárgyévi vizsgán már eredményesen szerepelt) ifivezetők (termenként legfeljebb 2-2 fő) felügyelés céljából tartózkodhatnak. A vizsga során semmilyen segédeszköz nem használható. A vizsgahelyiségekbe Segédletet, más szakmai témájú anyagot (tankönyv stb.) bevinni is tilos! A felügyelő ifivezetők sem vihetnek be ilyen anyagokat, és bent tartózkodásuk alatt mobiltelefonjukat nem használhatják.

**A vizgára a gyermekvasutas ellenőrzőt és
a gyermekvasúti igazolványt is el kell hozni!**
A vizsgát csak az ellenőrző leadása után értékeljük.

3. A vizsga javítása és értékelése

A vizsgát a kijelölt személy javítja és értékeli. A javítást előre elkészített megoldókulcs alapján végezzük, ahol a különböző feladatokban szereplő részválaszok százalékértéke előre rögzített.

A „**megfelelt**” minősítés feltétele a vizsgalapon szereplő összes kérdés (a rendelkező szolgálat kérdéseinek kivételével ⇨tehát az „R” betűvel jelölt kérdések kivételével) legalább **80 %**-os megoldása. (Az **5. és 6. osztályos** gyermekvasutasoknál legalább **70 %**-os megoldások szükségesek.) a **kérdéseket külön-külön értékeljük.**

A kérdéseket az alapvető ismeretekből válogattuk össze, tehát az egyik témakörben való ismerethiányt egy másikban való jobb tájékozottság nem helyettesíthet. Az értékelést végző egy kérdés elrontását a javítás során figyelmen kívül hagyhatja – mérlegelve az összes körülményt (sorrendben: a téma és a hiba súlyát, a vizsgázó életkorát, a többi kérdésre adott választ, illetve az „R” betűs kérdésekre a válaszadási hajlandóságot stb).

„**Kiválóan megfelelt**” minősítés eléréséhez a vizsgalapon szereplő összes kérdés esetében tökéletes (illetve legfeljebb **három** kérdés esetében nem tökéletes, de legalább 80%-os válasz) szükséges.

• „Kiválóan megfelelt” minősítés szükséges:

- nagyobb forgalom esetén a rendelkező, illetve további felelősségteljesebb állomási beosztásokhoz;
- kiegészítő szolgálat ellátásához;
- az Ifivezető Képzésen a következő tanévben részt venni szándékozóknak.

„Kiválóan megfelelt” eredményt várunk el a rendszeresen szolgálatba járó 7. és 8. osztályos gyermekvasutasoktól!

●● Első kísérletre kell „Kiválóan megfelelt” minősítést elérniük:

- az ifivezetőknek;
- az Ifivezető Képzésen már részt vevő gyermekvasutasoknak;
- a szakmai verseny középdöntőjén indulni kívánó gyermekvasutasoknak.

A vizsgaeredményeiről általában a vizsgát követő 5. nap 10 órától kérhető tájékoztatás a nevelőknél, de a vizsgáztató a vizsga megkezdésekor tájékoztatja a vizsgázókat arról, ha ennél rövidebb vagy hosszabb javítási időre kell számítani. A vizsgalapon megadott email címre is kérhető tájékoztatás a vizsgaeredményről.

A vizsgaeredményeket a gyermekvasutas ellenőrzőbe is bejegyezzük, a **gyermekvasutas szolgálatban kizárólag az ellenőrzővel tudja igazolni, hogy rendelkezik érvényes szakmai vizsgával.** A vizsga megkezdésekor az ellenőrzőket a vizsgahelyiségben le kell adni. Az ellenőrző hiányában is meg lehet írni a vizsgát, de a vizsga értékelésére csak az ellenőrző leadása után kerül sor. Ha szolgálatra jelentkezéskor vagy szolgálat közben derül ki, hogy a gyermekvasutas nem tudja bizonyítani, hogy érvényes vizsgával rendelkezik, szolgálatba nem állhat.

A vizsgalapról másolat, fénykép nem készíthető, de a javítást a gyermekvasutas és a szülő megtekintheti.

A vizsga egyben a szakmai verseny elődöntője is. A gyermekvasutasok a tanfolyami vizsgájuk évében éves vizsgát nem tesznek, a szakmai versenyen sem vesznek részt. A tanfolyami vizsgájukat a vezénylés során alapból „megfelelt”, illetve ha a vizsgátlaga 4,5-nél jobb, akkor „kiválóan megfelelt” eredménnyel vesszük figyelembe.

4. Lehetőség a vizsgaeredmény javítására

A gyermekvasutasok javítási szándékkal két alkalommal újabb vizsgát tehetnek. Az új vizsga megkezdésével az ebben a vizsgaidőszakban szerzett korábbi eredmény elvész. Ha a gyermekvasutas a 3 vizsgaalkalmat kihasználta, de eredményes vizsgát nem tett, kérésére további vizsgalehetőséget biztosítunk (méltányolható esetben).

5. Vizsgázás a vizsgaidőszak vége után

Akik az 1.1. és 1.2. pontban leírtak szerint a vizsgaidőszakban vizsgát **méltányolható okból** nem tesznek, és a **kijelölt utolsó vizsganap előtt** írásban későbbi **vizsgaidőpontot kérnek** a kapcsolat.gyermekvasut@mav.hu címen, a részükre külön egyénileg kijelölt vizsgaalkalmon vizsgázhatnak. (Az igazolt akadályoztatásnak a kijelölt időszak legalább felében fenn kell állnia.)

6. Vizsgázás a vizsgaidőszak vége után kérés vagy megfelelő indok hiányában

Ilyen esetben a kérelmet a Gyermekvasút vezetője bírálja el. A szigorított vizsga letételéhez 50 százalékkal több kérdés megoldása szükséges 60 perc kitöltési idővel, azonos javítási feltételekkel.

7. Az előző naptári évben szerzett vizsgák érvényessége

Minden vizsga csak a következő naptári év március 31-ig érvényes.

8. Az eredményes vizsga hiányának következményei

Az a gyermekvasutas, aki 2025. évben eredményes írásbeli vizsgát nem tesz, **2025. március 31. után** szolgálatba nem osztható be, a táborozáson nem vehet részt.

Ha az Ifivezető Képzésen részt vevő a vizsgaidőszakban első kísérletre „kiválóan megfelelt” minősítésű vizsgát nem tesz, a képzést nem folytathatja.

Az az ifivezető, aki a vizsgaidőszakban első kísérletre „kiválóan megfelelt” minősítésű vizsgát nem tesz, ifivezetői tevékenységet a vizsgaidőszak vége után nem láthat el. A további lehetőségeket a Gyermekvasút vezetője határozza meg.

Fentiekre az 5. pont szerint előterjesztett kérésnek halasztó hatálya van, szükség esetén a képzési vezető a korábbi évben szerzett vizsga érvényességét meghosszabbíthatja.

9. Javítási lehetőség év közben

A vizsgaidőszakon kívül, esetenként lehetőséget biztosítunk a „megfelelt” minősítés „kiválóan megfelelt”-re javításához, a vizsgákra érvényes feltételekkel. Az igényeket a nevelők gyűjtik, megfelelő létszám esetén részükre évközi vizsgát tartunk.

A 2025/2026. tanévben induló Ifivezető Képzésre jelentkezés miatt javítóvizsgát a táboridőszak előtt lehet tenni, legkésőbb 2025. június 21-én 15:00-tól vagy 23-án 9:30-tól.

Szakmai verseny középdöntő

A középdöntőbe jut az a (nem PIK) gyermekvasutas, aki:

1. a vizsgaidőszak utolsó napjáig vizsgát tesz és első kísérlete alkalmával „kiválóan megfelelt” minősítést ér el;
2. a szolgálatokban megfelelő szakmai munkát nyújt és megfelelő magatartást tanúsít (a szakmai verseny évében kitiltás alatt nem állt, és 100% alatti, illetve /5 alatti értékelése maximum 2 alkalommal van).

A középdöntő tervezett időpontja: 2025. március 26. (szerda)

Hűvösvölgy, 2024. december

Besztercán Kornél, a Gyermekvasút vezetője

VISELKEDESKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK

(Nem vizsgaanyag, de mindenkinek illik tudni.)

A Gyermekvasútra érkező látogatók többsége nemcsak az utazás miatt veszi igénybe szolgáltatásunkat, hanem kíváncsian figyeli a gyermekvasutasok felelősségteljes szolgálatellátását is. Ezért fontos, hogy ti, gyermekvasutasok ennek megfelelő magatartást tanúsítsatok a szolgálataitok során és a hétköznapi életben egyaránt.

*Az utasok a vendégeink, akiket igyekszünk úgy kiszolgálni (szabályosan), hogy örömmel és pozitív élményekkel távozzanak a Gyermekvasútról, térjenek vissza máskor is hozzánk és ajánlják másoknak is kisvasutunkat. A **vonatkísérők feladata, hogy a vonat mellett tartózkodva az új felszállókat fogadják és üdvözljék, az utazással kapcsolatban felmerülő kérdéseikre egyértelmű és hasznos válaszokat adjanak.** A szolgáltatói magatartás lényege: a jóhíszemű utasnak mindig igaza van!*

1. KÖSZÖNÉS

a) Személyes találkozás esetén

- Épületbe belépve mindig az érkezőnek kell előre köszönnie.
- Mindig a gyermekvasutas köszön előre az utasoknak, felnőtt dolgozóknak, ifivezetőknek.
- Köszönni hangosan, érthetően, a napszoknak megfelelően kell, pl. „*Jó reggelt kívánok!*”, vagy „*Jó napot kívánok!*” stb.

b) Tisztelgés

Az egyenruhát viselők az egymás (és az utasok) iránti kölcsönös tiszteletüket tisztelgéssel fejezik ki. Tisztelgésnél mindig sapkát kell viselni.

c) Telefonon

A nyilvános és a vasútüzemi hálózat telefonjaiban a beszélgetés megkezdésekor köszönés után a szolgálati hely nevét is be kell mondani.

A csörgő telefonokat fel kell venni – az állomásfőnök távollétében a városi, a különböző üzemi és a szolgálati mobiltelefonokat is!

2. MEGSZÓLÍTÁS

a) A mindennapi életben az alábbi megszólításokat használjuk:

► nők esetén: *asszonyom, hölgyem* / ► férfiak esetén: *uram*

A megszólítást szükség esetén kiegészíthetjük az „elnézést” / „kérem” / „legyen szíves” szófordulatokkal, hogy a figyelmet magunkra irányítsuk.

b) A Gyermekvasúton a gyermekvasutasok hivatalos megszólítása: „*<szolgálati beosztás> pajtás*” (pl. rendelkező pajtás, jegyvizsgáló pajtás).

c) A Gyermekvasúton a felnőtt dolgozók hivatalos megszólítása: „*<szolgálati beosztás> <úr/nő>*” (pl. állomásfőnök nő, vonatvezető úr, nevelőtanár úr)

d) A felnőtteknek kijáró tisztelet egyik kifejezőeszköze a magázás. A tegeződést csak az idősebb (tehát a felnőtt) ajánlhatja fel.

3. SZOLGÁLATRA JELENTKEZÉS a SZOLGÁLATI HELYEN

A szolgálat megkezdésekor az állomásfőnök (vagy a vonatvezető) utasítására a rendelkező (vonatszemélyzeteknél a zárfékező) sorakoztatja az oda beosztottakat, akik sorban a rendelkezőtől (/zárfékezőtől) **balra** állnak. Először a rendelkező, utána a naplózó, a váltókezelő, pénztáros stb. jelentkeznek szolgálatra (vonatszemélyzeteknél a zárfékező, jegyvizsgáló, értékcikkáros, tanuló a sorrend).

A jelentkezés szövege: **„Állomásfőnök <úr/nő> (/Vonatvezető <úr/nő>)! <név> <szolgálati beosztás> szolgálatra jelentkezem.”**

A rendelkező (/zárfékező) a jelentkezéséhez hozzáteszi, hogy: **„... és egyben jelentem, hogy még ... társam a szolgálatátvételre / szolgálatátadásra felsorakozott!”**

A szolgálat befejezésekor a szolgálatátadás szövege: **„Állomásfőnök <úr/nő>! <név> <szolgálati beosztás> a szolgálatot átadom / befejezem.”**

+ A szövegekben a bemutatkozásnál nem szerepel sem az „én” szó, sem a „(tisztelettel) jelentem” szófordulat!

4. EGYENRUHAVISELET

Az egyenruha megkülönböztet az utasoktól és a gyermekvasutasok közösségéhez való tartozást jelképezi, ezért szolgálatban az egyenruhához méltóan kell viselkedni (egyenruhában az összes vasutast képviseljük). Az egyenruha akkor szép, ha egységesen viselitek, kiegészítők (karkötő, napszemüveg, fülhallgató, ékszer stb.) nélkül. Egyenruhában nem szabad ráógumit rágni, a kezeket zsebre tenni. *(Lásd még a 8., 10., 11. kérdést!)*

5. VISELKEDÉS az UTASOKKAL SZEMBEN

A szolgálatokat végezzétek a kiadott szabályok szerint, az utasokkal legyetek mindig **udvariasak, előzékenyek és segítőkészek!** A felmerülő problémákat **udvariasan**, de **határozottan** oldjátok meg, szükség esetén kérjeteq segítséget a felnőtt dolgozóktól! Javasoljuk az alábbi példák használatát:

„Kérem, <felszólítás>, mert <indok> ! Köszönöm.”

(pl. „Kérem, álljanak bejebb, mert tolatást végzünk! Köszönöm.” vagy „Kérem, aprópénzzel fizessen, mert nem tudok visszaadni! Köszönöm.”)

6. INTERNET

Az interneten is be kell tartani a kulturált viselkedés szabályait, különösen a nyílt közösségi oldalakon (pl. Facebook, Instagram), hiszen ezeket rengeteg ember láthatja, olvashatja – olyan is, aki nem ismer téged, és a bejegyzéseid alapján alkot képet rólad vagy éppen az egész Gyermekvasútról. A világhálón a Gyermekvasúttal kapcsolatban tett megjegyzéseid olyanok legyenek, amiket nyugodt szívvel mondanál mások szemébe is!

Névtelenségbe burkolózva vagy álnéven negatív megjegyzéseket tenni pedig nagyfokú nevetelenségre utal, illet kultúremler nem tehet – még akkor sem, ha ilyenre számos rossz példát tapasztalhatunk a világhálón.

7. PROBLÉMÁK MEGBESZÉLÉSE

Problémáidat igyekezz azzal megbeszélni, akivel a problémád van! Az esetek többségében a gond így orvosolható a legkönnyebben. Az **emberek közötti ellentétek nagyon sok esetben csupán egyszerű félreértések, amelyek őszinte beszélgetéssel hamar megszüntethetőek.** Ha a problémád számodra megoldhatatlannak tűnik, bátran kérj segítséget, pl. „közvetítést” egy ifivezetőtől vagy felnőtt dolgozótól, akiben megbízol!

ÖSSZEFOGLALÓ a SZOLGÁLATBA JÁRÁSSAL KAPCSOLATBAN

A gyermekvasutasok az ellenőrzőben félévente előre megadott napokon jöhetnek szolgálatba saját csoportjukkal.

Ettől a tanévtől kezdve a csoportszolgálatokon való részvételt, hiányzást előzetesen jelezni kell a csoportvezetőség felé.

Szolgálatba reggel 7 órakor kell jelentkezni a Gyermekvasutas Otthonban. A nevelő a leadott ellenőrzők alapján készíti el a vezénylést, figyelembe véve azokat az igényeket, melyeket vele ilyenkor közölnek (pl. egészségügyi okok, korábbi hazamenetel). Akik az ellenőrzőjüket később adják le, azok részére nem biztosítjuk a vezénylés során a kellő változatosságot. **Ha a gyermekvasutas 7:15 után érkezik, arról a nevelőt tájékoztatni kell, aki eldönti, így is beosztja-e szolgálatba.** A szolgálat vége előtti (19 óra előtti) távozás a szülő írásos engedélyével vagy jelenlétében lehetséges. **Üzemi okokból a kért korábbi távozás időpontját a nevelő módosíthatja!**

A vonali szolgálat befejezése után, az Otthonba való leérkezéskor az ellenőrzőt haladéktalanul le kell adni a nevelőnek. Az **Otthonból való korábbi távozáskor a nevelőnél le kell jelentkezni, aki az ellenőrzőt ekkor adja vissza. A nevelő tudta nélkül való távozás a szolgálatból való eltiltást vonhatja maga után!**

A félévben a szolgálatokban kapott magatartás értékelések (perjegy) esetén a harmadik „/5”-nél rosszabb teljesítmény 30 nap eltiltást von maga után, mely a szolgálatokra és a programokra is vonatkozik. (Az első félévben szerzett értékelések február 15-ig, a második féléviek június 15-ig számítanak.)

A vasútüzemi igények alapján bizonyos napokra **kisegítő szolgálatot** hirdetünk, melyre **csak „Kiválóan megfelelt” vizsgával lehet jelentkezni a nevelőnél, általában leghamarabb a dátumot megelőző 21. naptól (9:30 és 18:30 között).** Ha a kisegítő szolgálatba a gyermekvasutas mégsem tud jönni, azt előzetesen a nevelőnél le kell mondani, hogy lehetőséget adhassunk másoknak. Ha a kisegítő szolgálatot nem mondta le és nem jelent meg, hiányzását írásban köteles igazolni. Ismétlődés esetén a kisegítő szolgálatba való jelentkezési lehetőségét felfüggesztjük.

Teli ételszállító edényeket egyenruhás gyermekvasutas nem vihet, mert a kiömlő étel leforrázhatja és összekoszolhatja az egyenruháját.

Vizgakérdések és *válaszok*

A következő oldalakon a vizsgán előforduló kérdések és **dőlt betűvel** az *azokra adandó helyes válaszok* találhatóak.

Az alapvető ismeretek biztos tudása szükséges a többi, szintén fontos szabály megfelelő elsajátításához és megértéséhez. A felnőtt dolgozók és az ifivezetők bíznak (bízniuk kell) abban, hogy az alapvető ismereteket minden gyermekvasutas biztosan tudja, mert ezeket felhasználva, ezekre „ráépítve” tudják a bonyolultabb folyamatokat elmagyarázni.

+ Az apró állóbetűs szövegek a „+” jellel magyarázatok vagy kiegészítések. Ezeket jó, ha tudod, de nem tartoznak a vizsga anyagához.

Az ifivezetőktől, az Ifivezető Képzésen részt vevőktől és a szakmai versenyen indulóktól elvárható, hogy a magyarázatokat és kiegészítéseket, illetve a tankönyvek teljes anyagát, továbbá a vizsgaszabályzat Segédletben olvasható kivonatát is ismerjék.

Esetenként előfordulhat, hogy a gyakorló feladatlapokon és a vizsgalapokon a kérdések más módon (de egyértelműen) vannak feltéve, illetve egyes kérdéseknek csak egy részére kérdezzük rá.

A Segédletben szereplő minden anyag a Gyermekvasúttal és a gyermekvasutasok szolgálatával kapcsolatos, ezt minden esetben külön nem írjuk ki!

A „Kiválóan megfelelt” eredmény csak akkor adható, ha a vizsgázó a vasúti szóhasználatban nem téveszt, a megváltozott kifejezéseket következetesen használja.

Minden olyan kérdésre, ami teljesen új, vagy a válaszban, esetleg a kérdésfeltevésben változás van, a kérdés melletti „ÚJ!” szó hívja fel a figyelmet rá.

+ A legfontosabb változások (pontosítások) a tavaly kiadott Segédlethez képest:

- a mobiltelefonok felvitelének tilalma miatt a 8. és a 10. kérdés válaszai részben megváltoztak
- a Felhívás az indításra. jelzés két feltételét pontosítottuk, a szövegezés változott
- a bankkártyás fizetés bevezetése miatt kiegészült a jegykiadás helyes műveleti sorrendjéről szóló 65. kérdés, és az új 75. kérdés válasza pedig felsorolja azt, hol lehet bankkártyával jegyet vásárolni
- a 35. és az R58. kérdésnél a szabványszövegekben a szórend változott

1. Mi a nevelőtanári iroda telefonszáma? (+36 1) 511 – 5559

2. Melyik az idei vizsgaidőszak utolsó napja? március 18.

3. A vizsgaidőszakban hány alkalommal lehet javító vizsgát írni?

A gyermekvasutasok javítási szándékkal két alkalommal újabb vizsgát tehetnek. Az új vizsga megkezdésével az ebben a vizsgaidőszakban írt előző vizsga eredménye érvénytelenné válik.

4. Mit kell teljesíteni az alábbi vizsgaminősítésekhez?

Megfelelt: a vizsgalapon lévő összes feladat (a rendelkező szolgálat kérdéseinek kivételével) legalább 80%-os megoldása. Az 5. és 6. osztályosoknál elegendő a legalább 70%-os válaszadás is.

Kiválóan megfelelt: a vizsgalapon lévő feladatok hibátlan megoldása, legfeljebb három kérdés esetében elegendő a legalább 80%-os válaszadás.

A vizsgán az egyes feladatokat külön-külön értékeli.

5. Mit kell magával hoznia a vizsgázónak a vizsga termébe?

- gyermekvasutas ellenőrző (a vizsga bejegyzéséhez)
- gyermekvasúti igazolvány (érvényesítéshez)
- 2 db kéken író golyóstoll

6. Hogyan ellenőrzik a gyermekvasutasok tanulmányi eredményét?

A félévi értesítőt február 28-ig, az év végi bizonyítványt szeptember 30-ig be kell mutatni a nevelőknek.

+ Ezek után a dátumok után addig nem osztható be szolgálatra a gyermekvasutas, amíg nem igazolja tanulmányi eredményét.

7. Milyen tanulmányi eredményt várunk el a gyermekvasutasoktól?

A tanulmányi átlagot az összes tantárgy figyelembe vételével számolják, az elvárt átlag legalább 4,0. A szövegesen értékelt tantárgyak esetén a megfelelő teljesítményre utaló szövegezés alapján a tantárgy osztályzatát 5-ösnek számolják.

A 3,5-4,0 közötti átlag esetén a bemutatást követő naptól 30 napig nem állhat szolgálatba és a programokon sem vehet részt a gyermekvasutas.

A 3,5 alatti átlag esetén a bemutatást követő naptól 80 napig nem állhat szolgálatba és a programokon sem vehet részt a gyermekvasutas

Aki valamilyen tantárgyból a követelményt nem teljesítette (megbukott), a következő félévben nem állhat szolgálatba és a programokon sem vehet részt.

8. Milyen felszerelésekkel kell szolgáltatra jelentkezni? **ÚJ!**

Szolgálat közben a felszereléseket a gyermekvasutas magánál köteles tartani! Tilos táskát felvinni szolgáltatba!

+ Például a tollakat, a sípot, a Segédletet az egyenruha zsebében kell tartani, ahol folyamatosan kéznél van.

▶ ***gyermekvasutas ellenőrző;***

+ Elvesztését azonnal jelezd telefonon vagy személyesen a nevelőnek, ne várd meg a következő szolgálatot, hogy a pótlására a **következő szolgálat előtt** lehetőséget adhassunk! Az összes szükséges bejegyzést és aláírást tartalmazó ellenőrző hiányában nem állíthatunk szolgálatba.

▶ ***Segédlet;***

▷ ***síp;***

▷ ***karóra;***

▷ ***2 db kéken író golyóstoll;*** + (ehhez tolltartóra nincs szükség)

▶ ***lányoknak fehér térdzokni, hidegebb időben harisnya (átlátszó vagy fehér), ÉS a nadrághoz sötét zokni;***

+ mindig kell hozni a nadrághoz és a szoknyához illő ruhadarabokat is

▶ ***fiúknak sötét zokni (bokazokni, titokzokni nem megfelelő);***

▶ ***fehér ing (blúz);***

▶ ***fekete zárt cipő, hideg idő esetén magasszárú cipő vagy csizma.***

+ A cipő az egyenruha része. Egészségvédelmi szempontból nem megfelelő az olyan cipő, amely nem védi megfelelően a lábat a vasút területén (pl. a zúzottkővön) gyaloglás közben (pl. szandál, fapapucs, szövetanyagú cipő), a bármelyik oldalán nyitott cipő (pl. nyitott szandál), illetve a bottlásveszélyes cipő (pl. túsarkú, magassarkú vagy „holdjáró” cipő). **Hideg (kb. 10°C alatt), illetve havas időjárás esetén a félcipő egészségvédelmi okokból nem megfelelő.** Ilyenkor magasszárú cipő vagy csizma szükséges. Az esztétikai követelményeknek nem felel meg a feketétől eltérő színű, feltűnő csikot, emblémát stb. tartalmazó lábbeli, ha a z embléma, csik vagy ábra látható (láthatóvá válhat); sportcipő, vagy más olyan cipő, ami az egyenruhával nem harmonizál. A fentieknek nem megfelelő cipőben (különösen a z egészségvédelmi szempontoknak nem megfelelő lábbeliben) a gyermekvasutas elsősorban otthonügyeletesi teendőket láthat el, esetleg hangosbmondó vagy pénztáros lehet. Sorozatos ismétlődés esetén a gyermekvasutast csak otthonügyeletesnek osztjuk be! Ha bizonytalan vagy, kérj a nevelő segítségét! Vítás esetben a felnőtt vasutas dolgozó dönt.

+ iratok

+ szolgálati kellékek

+ ruházat

9. A) Miért „veszélyes üzem” a vasút?

- ***Általában szokatlan*** (nem megszokott) ***veszélyeket rejt;***
- ***Egy kis hiba*** (figyelmetlenség, félreértés) ***súlyos következménnyel járhat.***

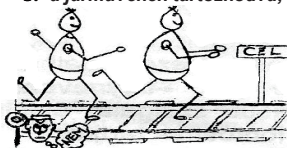
9. B) MIT NEM SZABAD sohasem? (a balesetek megelőzése érdekében)

+ Ezeket a szabályokat mindenhol (bármilyen vasútüzem területén) és mindenkor be kell tartani, akkor is, ha te ott csak egy civil utas vagy!

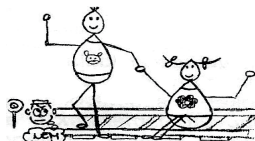
A. a vágányok között (a vasút területén) közlekedve;

B. a járművek közelében;

C. a járműveken tartózkodva;

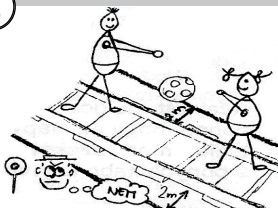
⊗ Futni

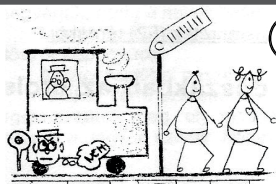
⊗ Sínre ● lépni
● ülni

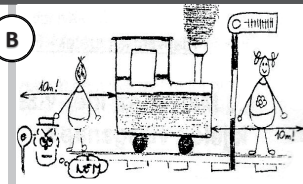
⊗ Váltóknál és keresztezéseknél a sínek közé
● lépni ● nyúlni

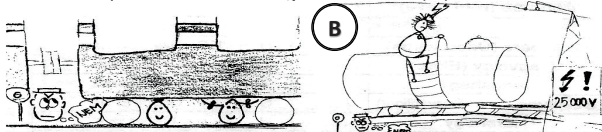
⊗ Űrszelvényben indok nélkül tartózkodni (2 m)

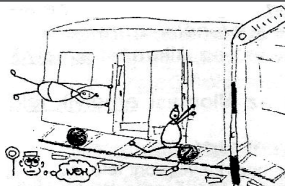
⊗ Mozgó jármű előtt átmenni

⊗ Álló jármű közelében átmenni (10 m)

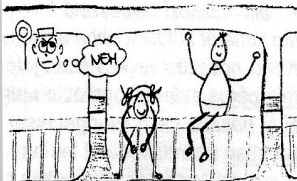

- ⊗ **Jármű** ● alá mászni, ● alatta átbújni
● tetejére felmászni

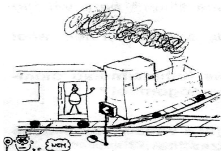

- ⊗ **Mozgó járműre fel-,
vagy arról leszállni**

+ Ezt hagyják ki legtöbbször a vizsgázók a felsorolásból.

- ⊗ ● **Járműből kihajolni,**
● **kocsi korlátjára ülni**

- ⊗ ● **Mozgó jármű ajtaját kinyitni,**
● **és nyílt vonalon leszállni**

9. C) Tilos továbbá bárhol és bármikor:

Vasúti pályán • tartózkodni • gyalogosan közlekedni • átmenni a kijelölt helyeken kívül. Vasúti • hidra felmenni • alagútba bemenni • alagútbejárat fölött tartózkodni • jelzőkre, oszlopokra felmászni • felsővezetékes oszlophoz hozzáélni.

+ A fentiek a gyermekvasutasokra mindig érvényesek (szolgálaton kívül is), a felnőtt vasutasokra esetenként enyhébbek a szabályok.

10. A kötelező felszerelésen kívül miket vihetnek fel szolgálatba a gyermekvasutasok? ÚJ!

A tárgyakat elsősorban (ha lehet) az egyenruha zsebeiben kell felvinni.

- ▶ **zsebszámológép;**
- ▶ *(papír)zsebkendő;*
- ▶ *max. 5000 Ft zsebpénz;*
- ▶ *fényképezőgép KIKAPCSOLVA; + (zsebben – így jegyezd meg)*
 - + A fényképezőgépet bekapcsolni csak feladatmentes időben, a vonatkísérők esetében a fordulódőben, az állomásfőnök esetenként adott engedélyével szabad.
- *iskolai tanítási napon **egy tankönyv, füzet (vagy szakkönyv, szaklap);***
- *némi innivaló, esetleg étkezés kiegészítő (**egy** gyümölcs, csoki, stb.);*
- *hideg időben az **egyenruhával harmonizáló kesztyű, sál, mellény;***
 - + Tisztelgő kézről a kesztyűt le kell venni. Az egyenruhához illő mellények, pulóverek is kizárólag akkor viselhetők, ha a Gyermekvasút által kiadott ruhadarabok nem melegitenek eléggé – ezek önállóan nem hordhatók.
- ***egyéb, egészségügyi vagy más okokból különösen indokolt eszközök.***
 - + **Tilos felvinni szolgálatba** (ha útközben nem indokolt, akkor hozni is) olyan dolgokat, melyek nem szükségesek a szolgálatban, és szigorúan tilos, ami zavarhatja a szolgálat ellátását. **Értelemszerűen a fenti felsorolásban nem szereplő tárgyak nem vihetők fel a szolgálatba.** Ennek megfelelően **tilos felvinni például** (a teljesség igénye nélkül): **mobiltelefon**, hang- vagy képlejátészó, játék, **számítógép**, **telefon/teleptöltő**, szerszám, szűrő-, vágó-, tűzgyújtó eszközök, ékszer, napszemüveg, **tolttartó**, gitár, zsebnaptár, emlékkönyv, mappák, **hátizsák**, **táska**, **szatyor**. Vita esetén a felnőtt vasutas dolgozó dönt – ők a szolgálatot zavaró eszközöket a szolgálat idejére elkobozhatják!

11. Mikor kell felpróbálni a ruhatárból kiadott egyenruha részeit?

A ruhatárból kapott egyenruha minden darabját reggel, közvetlenül az átvétel után (a tanév ideje alatt még reggeli előtt) fel kell próbálni.

- + A koszos, szakadt, hiányos, méretben nem megfelelő ruhákat minél előbb cseréltetni kell.

12. Töltsd ki a táblázatot!

állomás neve	régi neve	betűjel	hívójel	bizt.ber. típusa
Széchenyihegy		A	●—	Siemens-blokkos
Csillebérc	Úttörőváros	U	●●—	VES elektrodinamikus
Virágvölgy	Előre	L	●—●●	Váltózárás
Jánoshegy		I	●●	Váltózárás
Szépjuhászné	Ságváriliget	S	●●●	Dominó 55
Hárshegy		H	●●●●	Reteszes
Hűvösvölgy		O	— — —	Dominó 70

kezdő-pont

vég-pont

Páros sz. vonatok
haladási iránya (—)

Páratlan sz. vonatok
haladási iránya (·)

13. Az állomásközi távbeszélőn milyen hívójeleket használunk?

Az állomásközi távbeszélő hívójele attól függ, hogy páros vagy páratlan vonatot küldünk abba az irányba, amerre telefonálni szeretnénk.

Kettő hosszú (— —) csengetéssel hívjuk azt az állomást, amelyik felé páros számú vonatot indítunk. + (végpont felé)

Egy hosszú (—) csengetéssel hívjuk azt a z állomást, amelyik felé páratlan számú vonatot indítunk. + (kezdőpont felé)

A visszacsengetés ugyanezen szabály szerint történik.

14. A biztosítóberendezések legfontosabb feladata, hogy a jelzők és a váltók között szerkezeti függést hozzanak létre, ami azt jelenti, hogy

1. a jelzőt csak akkor lehet „szabad” állásba állítani, ha a váltó(k) helyesen áll(nak) és le van(nak) zárva;
2. amíg a jelző „szabad” állásban van, addig a váltó(ka)t nem lehet feloldani és átállítani.

15. Mikor kezelhet gyermekvasutas önhatalmúlag ólomzárral lezárható vagy számlálóval ellátott nyomógombot?

Sohasem, mert balesetet okozhat vele.

Ez alól egyetlen kivétel van: szükség esetén a „Jelző Megállj” nyomógombot kezelheti.

† A vészfék ólomzárral lezárt, de nem „nyomógomb”, ezért azt gyermekvasutas is kezelheti önállóan – kezelnie is kell a meghúzására előírt esetekben.

Alapvető ismeretek - Biztosítóberendezések témakör

16. Mikor szabad a z alak főjelzők emeltyűjét visszaállítani és a váltókat feloldani a vonat közlekedése (behaladása/kihaladása) után?

Csak akkor, ha a vonat utolsó járműve is lehaladt az utolsó érintett váltóról.

+ Fontos, hogy a váltók a menet teljes leközlekedése alatt lezárva legyenek.

17. A váltózárkulcsok jelölése

Kör alakú kulcstábla az **e** egyenes irányba lezárt váltó kulcsán van.

Négyszögletes kulcstábla a **k** itérő irányba lezárt váltó kulcsán van.

18. Milyen színűek az emeltyűk?

- A **főjelzők** és az **előjelzők** emeltyűje **vörös** színű.
- A **tolatásjelző** emeltyűje **kék** színű.
- A **retesz** emeltyű **sárga** színű.
- A **váltóállító** emeltyű **fekete** színű.

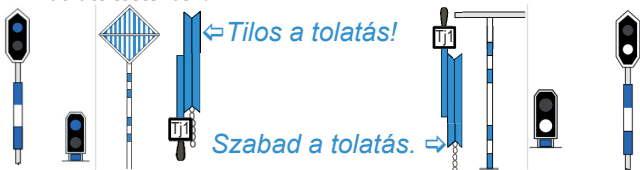
Milyen helyzetben áll a váltóállító emeltyű a különböző irányokban?

- Az emeltyű **alsó** (⇩) helyzetében a váltó **egyenes** irányba áll.
- Az emeltyű **felső** (⇩) helyzetében a váltó **kitérő** irányba áll.

Biztosítóberendezések és jelzési ismeretek (F1) témakör

19. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

20. Milyen helyzetben van az alak tolatásjelző emeltyűje a rajzon látható esetekben?

+ Az alak tolatásjelzők árbcácán a kék sávok fehér sávval meg vannak szakítva. Ez arra utal, hogy az alak tolatásjelző „nem biztosított”, a váltókkal tehát nincs szerkezeti függésben, a főjelzőkkel azonban a nem biztosított tolatásjelző is szerkezeti függésben van.

A fény tolatásjelzők viszont biztosítottak.

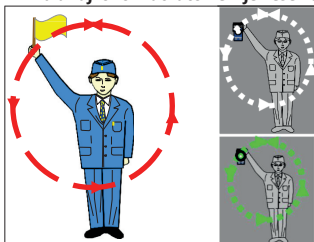
Alapvető ismeretek - Jelzési ismeretek (F1) témakör

21. Mi a jelzések rendeltetése (jelzés parancs elve) és mit kell tudni a jelzések továbbításáról?

A jelzés (meghatározott információ tartalommal) utasítást ad a szolgálatot teljesítőknek (gyermekvasutasoknak és felnőtt dolgozóknak) valamilyen szolgálati ténykedés azonnali végrehajtására. A jelzések gyors és megbízható kapcsolatot teremtenek a szolgálatot teljesítők között.

A mások által adott kézi jelzéseket ► vonatközlekedés ► és tolatás közben is folyamatosan ● figyelni kell és ● továbbítani kell egymás jelzését jól láthatóan a mozdony személyzet (vonatszemélyzet) felé.

22. Írd a rajzokon látható kézi jelzések alá nevüket és a kiegészítő hangjelzést!

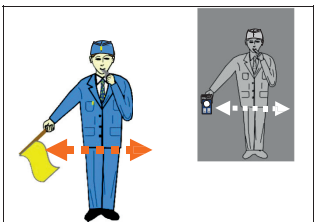

Megállj!

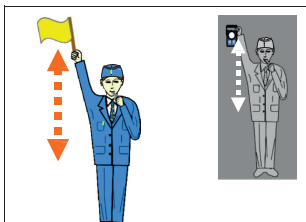

+ Vonat részére a hangjelzés nem kell (csak tolatás esetén)!

Lassan!

Közeledj felém!

Távolodj tőlem!

23. Hogyan adjuk a fenti kérdésben szereplő jelzéseket sötétben?

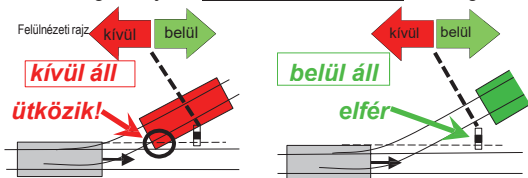
Sötétben ezeket a jelzéseket fehér fényt adó lámpával adjuk.

A Megállj! jelzést azonban bármilyen színű fényt adó lámpával adhatjuk.

24. Mit jelez a Biztonsági határjelző és hogyan néz ki?

A Biztonsági határjelző két összefutó vágány között azt a helyet jelöli meg, amelyen belül a z egyik vágányon álló járművek nem veszélyeztetik a másik vágányon haladó járműveket.

A Biztonsági határjelző fehér fekete fehérre mázolt gerenda (sindarab).

25. a távolbalátás korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzések **időjárási okok** (pl. köd, sűrű eső, hózapor stb.) miatt nem láthatók biztosan **legalább 200 méterről**. Ilyenkor nappal is a sötétben használt jelzéseket alkalmazzuk.

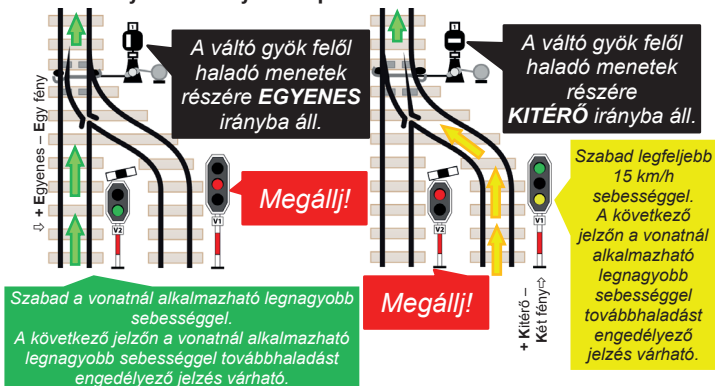

A szabadlátás akkor korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzések **terevíviszonyok** (pl. erdő, hegy, épület stb.) miatt nem láthatók folyamatosan a szükséges távolságból.

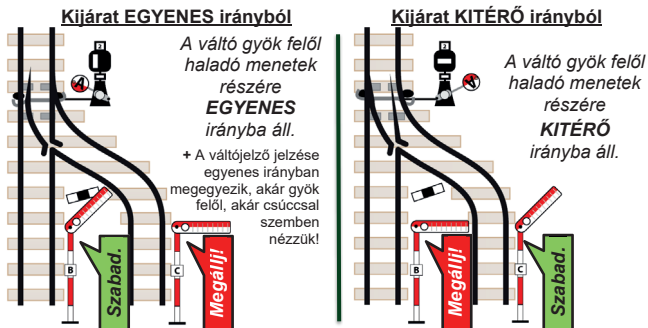
26. Milyen jelzőre utalnak az alábbi árbócszínezések?

27. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

28. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

29. A kijárat jelzők utalnak-e a váltók állására és a kihaladás sebességére? Az alak kijárat jelzők nem jelzik a továbbhaladás sebességét, (nem utalnak a kijárat váltók állására), hanem csak engedélyezik vagy megtiltják a kihaladást.

Vontatási telep
1951.

III. szakasz: Szépjuhász né - Hűvösvölgy
1950. augusztus 20.

II. szakasz: Előre (Virág-völgy) - Ságvári liget (Szépjuhász né)
1949. június 24.

I. szakasz: Széchenyi-hegy - Előre
1948. április 11 - 1948. július 31.

Libegő: 1970. (VIII. 20.)
Fogaskerekű vasút: 1873.

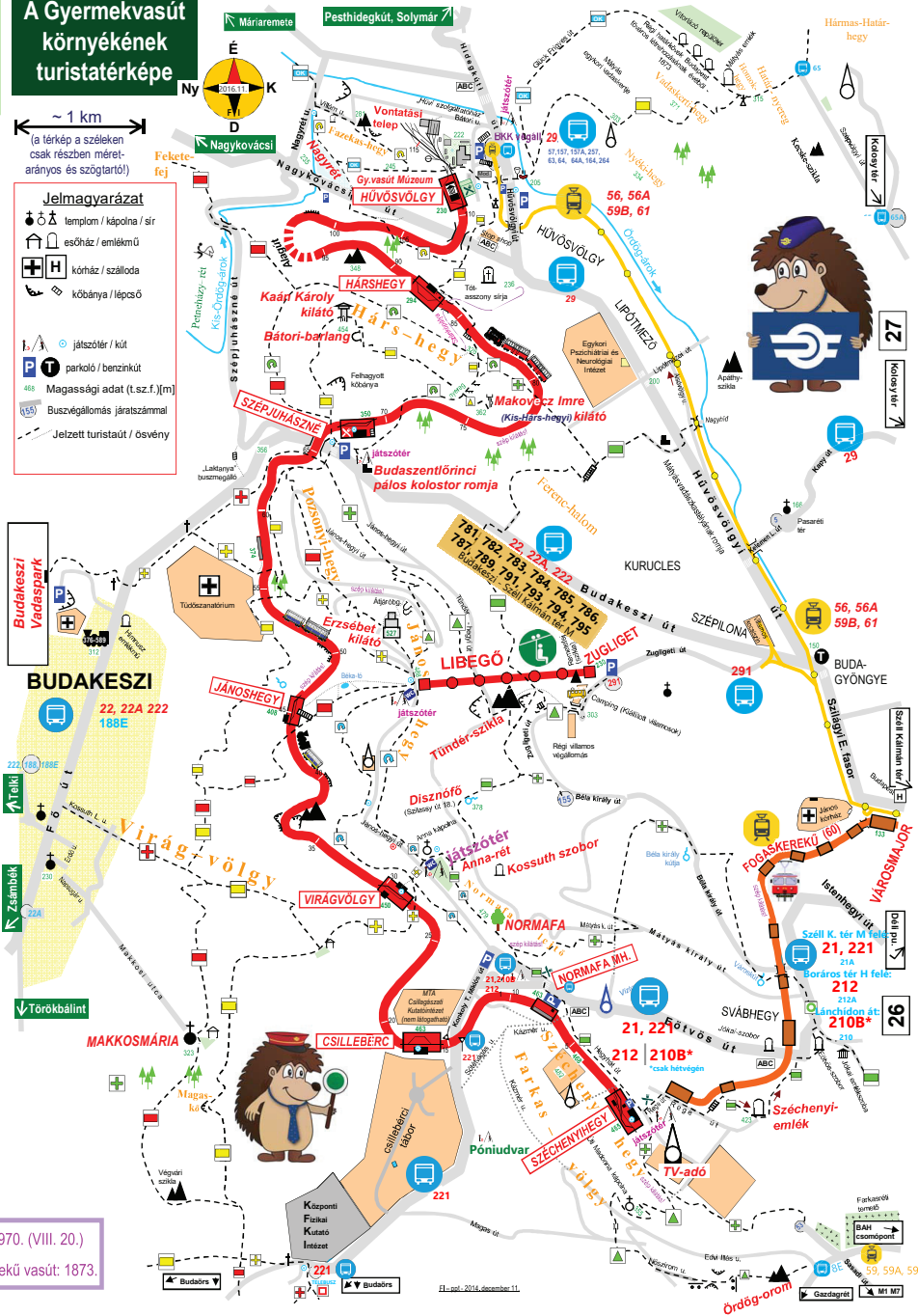
A Gyermekvasút környékének turistatérképe

~ 1 km

(a térkép a széleken csak részben méretarányos és szögártó)

Jelmagyarázat

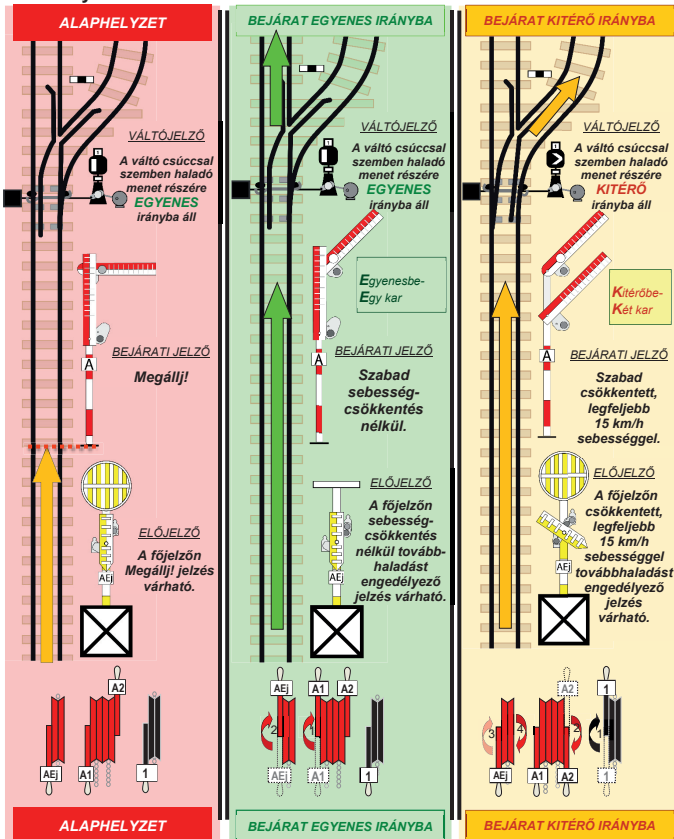
- templom / kápolna / sír
- esőházt / emlékmű
- kórház / szálloda
- kőbánya / lépcső
- játszóter / kút
- parkoló / benzinkút
- Magassági adat (t.s.z.f.) [m]
- Buszvégállomás járatszámmal
- Jelzett turistautó / ösvény

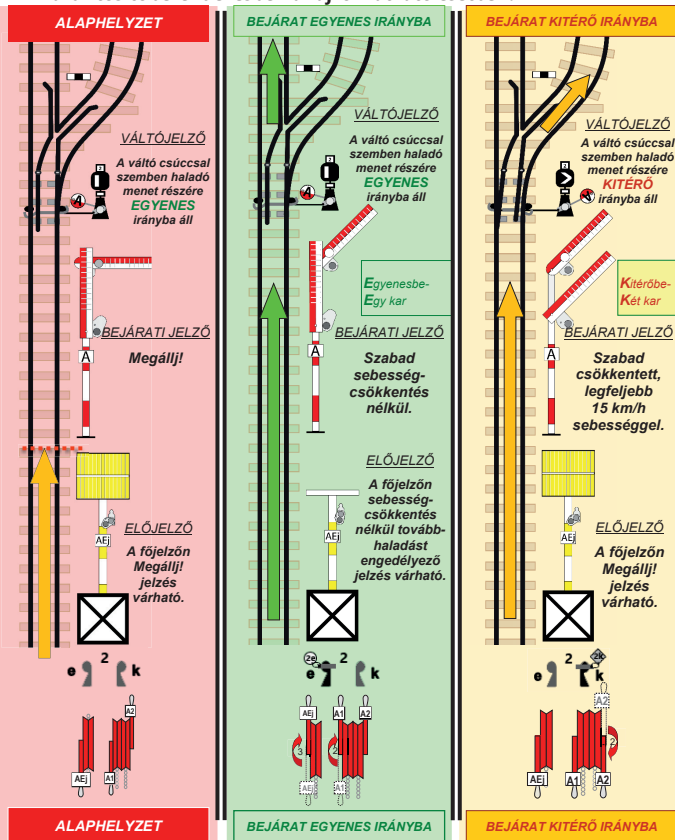
Fl. Lep. 2016. december 11.

A térképről a vizsgára a piros betűkkel és számokkal írt információkat kell tudni!

30. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?
 31. Milyen helyzetben vannak a bejárati jelző és a váltó állítóemeltyűi a rajzon látható szituációban?

32. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?
33. Milyen helyzetben vannak a bejárati jelző és a kétfogalmú előjelző emeltyűi; melyik váltózárculcs van benne elfordítva a biztosítóberendezésben a rajzon látható esetben?

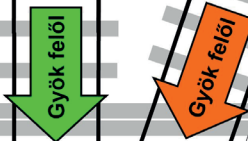
34. Melyek a váltók fontosabb alkatrészei, és mit kell tudni ezekről?

CSÚCSSÍNEK: az EGYIK csúcssín tökéletesen simul az EGYIK tősinhez → ez tereli a járművet a MÁSIK csúcssín felé távolságban van a MÁSIK tősinből

TŐSÍNEK: a vágány folyamatos, megszakítás nélküli sínszála

GYÖKKÖTÉSEK: a csúcssín nem mozgó végét (gyökét) köti össze a sínekkel (ma már általában „rugalmas” váltókat használunk, amelyeknél nincs gyökölés, a csúcssíneket állítás közben elhajlíjuk)

BIZTONSÁGI HATÁR - JELZŐ

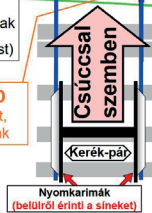

SÍNSZÉKEK: a csúcssíneket támasztják alá (állításkor a csúcssínek ezeken csúsznak → VIGYÁZZI csúszós!)

Hárshegy 2 sz. váltó
akkor rögzített, ha a jel a rúdon pontosan szemben van a nyílheggyel.

VÁLTÓZÁRAK
a váltó lezárására szolgálnak (megakadályozza az állítást)

ÖSSZEKÖTŐ RÚD
összeköti a csúcssíneket, így azok együtt mozognak

Nyomkarimák (belülről érinti a síneket)

VÁLTÓJELZŐ
jelzi a váltó állapotát

ÁLLÍTÓKÉSZÜLÉK
átállítja a váltót és súlyával rögzíti a csúcssíneket (és a kampózárát)

KAMPÓZÁRAK
Az állítás végén a simuló csúcssínt rögzíti a tősinhez ...
Hárshegy 2 sz. váltójánál az állítás végén a rögzítést „záryelv” végzi.

35. A vágányútbeállítás elrendelésének szövege **ÚJ!**

▶ **Bejáró vonat esetén:**

„A ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor bejár a ___vágányra!”

▶ **Kijáró vagy áthaladó vonat esetén, ha ellenvonat NINCS útban:**

„A ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor kijár (áthalad) a _____ vágányról. Ellenvonat nincs útban!”

▶ **Kijáró vagy áthaladó vonat esetén, ha ellenvonat VAN útban:**

„A ___sz. vonat behaladása után a ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor kijár (áthalad) a _____ vágányról!”

36. Sorold fel a vágányútbeállítás elrendelése utáni teendőket!

1. vágányúttellenőrzés (+ szabad-e a vágányút)
2. **meggyőződik a váltók használhatóságáról** (+ képes-e terelni járműveket)
3. váltóállítás
4. váltólezárás
5. váltóellenőrzés (a helyes állás ellenőrzése)
6. bejelentés
7. jelzőállítás
8. vonatfogadás és megfigyelés
(és jelzésadás/továbbítás – ha kell)

+ a váltókezelő a váltó „mögött”/torony előtt, a naplózó a forgalmi iroda előtt / a menesztés helyén fogadja és megfigyeli: • a jelzéseket a vonat elején és végén, • a személykocsik ajtajai csukva vannak-e • a járművek mozgását, hangját, a kerekek nem csúsznak-e stb.

Probléma esetén Megállj! jelzést, szükség esetén Lassan! jelzést kell adni!

37. **Mire használjuk a váltókat? Melyek a használhatóságuk feltételei?**

A váltókat arra használjuk, hogy a **haladó járműveket tereljük.**

A váltó akkor használható a **haladó járművek terelésére**, ha:

- ▶ **alkatrészei épek, a mozgatható alkatrészek könnyen mozgathatók**
- ▶ **az EGYIK csúcssín tökéletesen simul az EGYIK tősinhez, a MÁSIK csúcssín kellő távolságban van a MÁSIK tősintől**
- ▶ **tősinék és a csúcssínék között nincs semmilyen oda nem tartozó anyag (pl. hó, jég, kő, faág)**
- ▶ **az összekötő rúd nem görbült, nem törött**
- ▶ **kampózárás váltónál a kampózár tökéletesen záródik**
- ▶ **zárnyszerű váltónál a rúdon lévő jel a megfelelő nyílheggyel egyvonalban van**
- ▶ **a váltójelző a váltó állásának megfelelő jelzést ad**

38. Hogyan győződünk meg a központból vonóvezetékkel állított váltók használhatóságáról (Széchenyihegy állomáson)?

Ha állítás közben az állítóemeltyű a másik helyzetbe

● **a szokásos erővel átállítható**, és ● **becsappantható**,

akkor a váltó használható a haladó járművek terelésére.

✦ A becsapantás tehát csak akkor jelent használhatóságot, ha az emeltyű a szokásos erővel volt állítható!

Ha nem kell állítani a vonóvezetékes váltót, a használhatóságot próbaállítással állapítjuk meg. Az állítóemeltyűt **legalább félállásig** ki kell mozdítani. Ha az emeltyű félállásig kimozdítható a szokásos erővel: a váltó használható haladó járművek terelésére.

Lehetséges problémák:

- ▶ az állítóemeltyű túl könnyen mozog → **elszakadt a vonóvezeték**
- ▶ az emeltyű túl nehezen mozog, vagy nehezen, illetve egyáltalán nem csappantható be → **oda nem tartozó anyag van a tősin és a csúcssín között**
- ▶ az emeltyű kicsapantás után azonnal megakad → **váltófelvágás**

Ilyen esetekben a váltó **nem használható járművek terelésére**, azon közlekedni (mozogni) **nem szabad**, és azonnal jelenteni kell az állomásfőnöknek.

39. Mely esetekben kell a vonatot vészfékkel megállítani?

- **balesetveszély esetén** (pl. ▶ **egy utas menet közben leszáll**, ▶ **vonatszakadás**, ▶ **Veszély! jelzés esetén**)
- **az utas ▶ kötekedik vagy ▶ rongál**
- **a vonat felé Megállj! jelzést adnak**

✦ A vészféket indok nélkül meghúzni nem szabad.

40. Ha a vonat szétszakad, vagy ha a mozdonyvezető Veszély! jelzést (a mozdonykürttel: • • • • •) ad, akkor a vonatkísérők kötelesek:

1. **először a vészféket** meghúzni
2. majd késedelem nélkül a **kézféket** is betekerni.

41. Az utasok tájékoztatása az állomások közeledéséről

„A következő állomás (/megállóhely) Jánoshegy!”

„Hűvösvölgy, végállomás következik! Viszontlátásra!”

Az állomásnév bemondás célja: balesetmegelőzés és tájékoztatás

42. Ki meneszthet és mi a menesztésre adott felhatalmazás szövege?

- Vonatot meneszthet:
1. a **rendelkező**
 2. a **rendelkező felhatalmazására a naplózó**

Mi a felhatalmazás szövege?

„A _sz. vonat meneszthető a(z) _vágányról!”

43. A vonatkísérők mikor adhatnak Indulásra készen. jelzést?

- az utasok fel- és leszállása befejeződött;
- a vonat összes ajtaja be van csukva;
 - + (kivéve a zárt peronos kocsik ajtaja, ahol jelzést adnak; az ajtókat bezámi nem szabad)
- a mögöttük lévő gyermekvasutas vonatkísérő(k) is Indulásra készen. jelzést ad(nak).

44. Mikor adhatja a vonatkísérő is a Vonatkísérők a helyükre! jelzést?

Ezt a jelzést (egy hosszú hang a síppal) a vonatkísérők (egymásnak) csak feltétlenül szükséges esetben adhatják.

Hol kell tartózkodniuk a vonatkísérőknek indulás előtt?

Az állomási tartózkodás ideje alatt, és a végállomásokon indulás előtt a vonatkísérőknek a vonathoz kell lenniük, hogy az utasok rendelkezésére álljanak, segítsék a fel- és leszállást. Közép-állomásokon folyamatosan a menesztés oldalát kell figyelni.

Milyen jelzést köteles adni a vonatkísérő, ha az indulásnak akadálya van?

Megállj! jelzést köteles adni.

45. Melyek a Felhívás az indításra. jelzés adásának feltételei? ÚJ!

- a kijárat jelző és a kijárat váltó megfelelő állásban van;
- a menesztést végző az állomásfőnököt folyamatosan látja;
- a vonat összes ajtaja be van csukva;
- az összes vonatkísérő Indulásra készen. jelzést ad – a vonatvezető/ mozdonyvezető is, nappal a zöld szegélyes, fehér, kör alakú tárcsával;
- elérkezett a menetrend szerinti indulási idő. + (kivéve: a nem személyszállító és a csak forgalmi okból megálló személyszállító vonatok)
 - + Áthaladó vonat esetén csak az első két feltételről kell meggyőződni.

46. Hogyan kell áthaladó vonatot menesztetni?

- o A menesztést végző a vágány mellett áll, űrszelvényen kívül, biztonságos távolságban.
- o Meggyőződik a kijárat jelző és a kijárat váltó megfelelő állásáról, továbbá arról, hogy az állomásfőnök a téren tartózkodik, majd a vonat felé **Felhívás az indításra.** jelzést ad.
- o A jelzés adását legkésőbb akkor kezdi el, amikor az első jármű a bejárat váltóra ráhalad,
- o és folyamatosan adja, amíg az első jármű elötte elhalad, akkor is, ha a mozdonyvezető közben a vonat indul! jelzést adja.
 - + A Gyermekvasúton minden induló és áthaladó vonatot menesztetni kell.

47. A vágányútbeállítás bejelentésének szövege

„A _____ sz. vonat bejárata / kijárata szabad a(z) _____ vágányra / -ról.”

R48. A rendelkező teendői általában, induló vonat esetén.

1. engedélyt kér a szomszéd áll. rendelkezőjétől a vonat indítására
2. a felnőtt dolgozók a tolatást beszüntetik
3. meggyőződik a vágányút szabad voltáról
4. elrendeli a kijáratú vágányút beállítását
5. részt vesz a váltóellenőrzésben és tudomásul veszi a bejelentést
6. állítja a kijáratú jelzőt
7. felhatalmazza a naplózót a menesztésre
8. a vonat teljes kihaladása után a vágányutat feloldja
9. indulási időközlést ad a szomszéd állomás rendelkezőjének
10. tudomásul veszi a visszajelentést a szomszéd állomásról

+ A felsorolás általános jellegű, a sorrend a forgalmi helyzet szerint változhat!

R49. A rendelkező teendői általában, érkező vonat esetén.

1. engedélyt ad a szomszéd áll. rendelkezőjének a vonat indításához
2. a felnőtt dolgozók a tolatást beszüntetik
3. meggyőződik a vágányút szabad voltáról
4. elrendeli a bejáratú vágányút beállítását
5. részt vesz a váltóellenőrzésben és tudomásul veszi a bejelentést
6. állítja a bejáratú jelzőt
7. utasítja a naplózót a vonat fogadására
8. * tudomásul veszi a szomszéd áll. rendelkezőjétől az indulási időközlését
9. a vonat teljes behaladása után a bej. jelzőt visszaállítja, a vágányutat feloldja
10. visszajelentést ad a szomszéd állomás rendelkezőjének

+ *Megjegyzés: a 8. pont (tudomásul veszi az indulási időközlést) a valóságban az 1. és 7. teendő között bárhol előfordulhat.

A teendők sorrendje a forgalmi helyzet szerint változhat!

R50. Mikor kell a bejáratú vágányút beállítását elrendelni?

Olyan időben, hogy az érkező vonatot **lehetőleg ne állítsuk meg a bejáratú jelző előtt**. Rövidebb (10 percnél rövidebb) menetidő esetén nem szabad megvárni az **indulási időközlést**, tehát a vágányút beállítását **lehetőleg az engedélyadást követően azonnal meg kell kezdeni és a vágányutat be kell állítani.** + Ha lehet, a jelzőt is kezelni kell!

R51. Mit jelent az állomástávolságú követési rend? Mikor kérhető engedély legkorábban az azonos irányú követő vonatnak?

Állomástávolságú követési rendben két szomszédos* állomás között egy időben csak egy vonat lehet útban. A követő vonat részére engedély csak az **elől haladó vonatról kapott visszajelentés után kérhető!**

+ * Azokat az állomásokat, amelyeken a szolgálat szünetel, az állomástávolságú közlekedés szempontjából (is) nyílt vonalnak tekintjük.

☀ az alábbi szövegeket a **gyakorlás és a vizsga során példaadatokkal** írjátok!

R52. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt azonos irányú vonat közlekedett:

„Mehet-e kb. ___ ó ___ p.-kor a ___ sz. vonat ___ állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. A ___ sz. vonat ___ állomásra jöhet! Név”

R53. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt ellenkező irányú vonat VAN útban:

„Ha itt a ___ sz. utolsó vonat, mehet-e kb. ___ ó ___ p.-kor a ___ sz. vonat ___ állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. Ha ott a ___ sz. vonat, a ___ sz. vonat ___ állomásra jöhet! Név”

R54. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt ellenkező irányú vonat VOLT útban:

„Utolsó vonat a ___ sz. vonat. Mehet-e kb. ___ ó ___ p.-kor a ___ sz. vonat ___ állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. Ha ott a ___ sz. vonat, a ___ sz. vonat ___ állomásra jöhet! Név”

† Az engedélyadás szövege megegyezik, akár VAN, akár VOLT ellenkező irányú vonat!

R55. Engedélymegtagadás szövege

„A ___ sz. vonatot ___ (ok) ___ miatt nem fogadom!
Engedélyt kb. ___ perc múlva adok. Név”

R56. Indulási időközlés és az arra adandó válasz szövege

„A ___ sz. vonat ___ állomásról ___ ó ___ p.-kor indult! Név”

„A ___ sz. vonat ___ állomásról ___ ó ___ p.-kor indult. Az indulási időközlést vettem. Név”

† Mindig annak az állomásnak a nevét kell mondani, ahonnan elindult a vonat.

R57. A visszajelentés feltételei

- a vonat megérkezett és a Biztonsági határjelzőn belül ért;
- legalább egy zárjelző a vonat végén van;
- a bejárat jelző vissza lett állítva Megállj-állásba.

† Széchenyihegyen a jelzőblokk a vonat után vissza lett zárva.

R58. Visszajelentés és az arra adandó válasz szövege

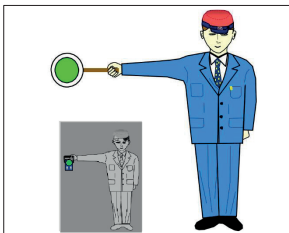
ÚJ!

„A ___ sz. vonat ___ állomásra megérkezett. Név”

„A ___ sz. vonat visszajelentését ___ állomásról vettem! Név”

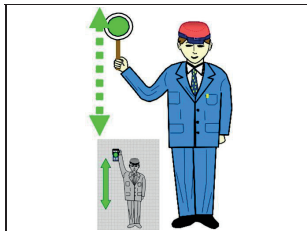
† Mindig annak az állomásnak a nevét kell mondani, ahová megérkezett a vonat.

59. Írd a rajzokon látható kézi jelzések alá a nevüket!
Mit kell tudni az alábbi jelzések adásáról?

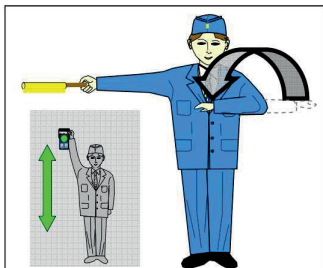

Felhívás. (-)

+ Áthaladni valamin keresztül (itt: az állomáson keresztül)
Elhaladni valami mellett (itt: a jelző mellett) lehet.

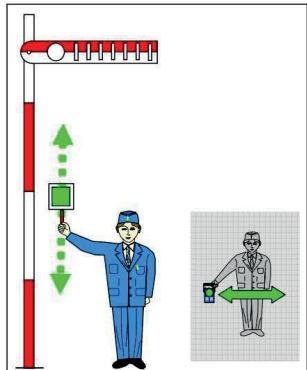

Felhívás az indításra.

Sötétben zöld fényű lámpa
függőleges irányú mozgása.

Felhívás az áthaladásra.

Sötétben zöld fényű lámpa
vízszintes irányú mozgása.

Szabad az elhaladás!

Menesztés során testünkkel a menesztett vonat felé kell fordulni.
Sötétben ezeket a jelzéseket zöld fényt adó lámpával adjuk.
A Felhívás. jelzés kiegészíthető a Vonatkísérők a helyükre! jelzéssel.

60. Milyen jegy váltására jogosult az utas életkora alapján?

Jegy váltása nélkül	6 éven aluliak
Gyermekjegy	6 és 18 év közötti gyermekek
Felnőtt jegy	18 évesnél idősebbek

61. Mit kell tudni a kerékpárok és kutyák fuvarozásáról?

Ilyen esetekben *Kerékpár és kutya menetjegyet* adunk ki.

A kerékpár-fuvarozást a vonatszemélyzet engedélyezheti.

Zsúfoltság esetén vagy megfelelő kocsi hiányában kerékpár nem szállítható.

Kutyafuvarozás esetén szájkosár és póráz alkalmazása kötelező!

62. Milyen jeggyel lehet utazni a menetrendben nosztalgiavonatként megjelölt vonatokon?

A menetrendben nosztalgiavonatként megjelölt vonatokon történő utazáshoz *érvényes menetjegy, átszállójegy vagy napijegy* **ÉS** *nosztalgia pótjegy* bemutatása szükséges.

Nosztalgia pótjegy csak akkor adható ki, ha az utas a *hagyományos vonatokra szóló jegyet is vált* vagy az *érvényes jegyét bemutatja*.

63. Mikor érvényes általában a jegy?

- *ha az egyszeri utazásra jogosító menetjeggyel korábban még nem utaztak*
- *ha az átszállójeggyel korábban legfeljebb egyszer utaztak*
- *ha a jegyen megjelölt érvényességi napon utaznak vele*
+ (előfordulhat a váltás napjától eltérő érvényesség is)
- *ha az utas jogosult a jegy használatára*
+ (pl. életkorának megfelelő jeggyel utazik; betartja az utazási feltételeket; nem utaznak többen a jeggyel, mint ahány főre kiadták; a napijegyen feltüntetett személy utazik.)

64. Hogyan kezeljük jegyvizsgálatkor a különböző formátumú jegyeket?

A papíralapú jegyeket általában *lyukasztással* kezeljük, úgy, hogy *ne sérüljön* ► *a jegy sorszáma és* ► *az érvényesség napja*.

► Az átszállójegyeket az *első utazásnál a jegy bal oldalán, a második utazásnál a jegy jobb oldalán kell lyukasztani*.

► A MÁV alkalmazásban mobiltelefonon bemutatott gyermekvasúti napijegyeknél az *érvényesség napját rátekintéssel kell ellenőrizni*.

+ Ha nincs nálad jegyvizsgáló kulcs vagy útközben meghibásodott, a jegyeket a dátum és a vonatszám ráírásával is kezelheted. A jegyet aláírni ekkor sem szabad!

65. Töltsd ki megfelelően a táblázatot!

	Családi napjegy	Tiszteletjegy	Utazási engedély	Gyermekvasúti igazolvány
Érvényességi idő	A jeggyel az érvényesség napján az utazás korlátlan számban megszakítható			
Az utasok száma legfeljebb	2 felnőtt és 3 gyerek vagy 1 felnőtt és 4 gyerek	A rajta feltüntetett számú személy	1 fő	A rajta feltüntetett számú személy
Indulás előtti teendők	Nyomatott nagybetűvel rá kell írni egy felnőtt utas nevét		Az állomásfőnök adja ki indokolt esetben (pénztárgéppel nyomtatja)	-
Ki használhatja?	A jegy csak akkor érvényes, ha a rajta feltüntetett felnőtt is utazik.		-	- gyermekvasutasoké, ifjvezetőké: piros csík (fényképes) - felnőtt dolgozóké: kék csík (fényképes) - vendégeké: sárga csík
Nosztalgia pójtjegy	Minden vele utazó személynek szükséges	Nem szükséges		

66. Milyen szabályokat kell betartani a jegyek kiadásakor? ÚJ!

1. Először közölni kell az utassal a **menetdíjat**.
2. Az átvett pénzt figyelmesen kell **megvizsgálni és megszámolni**. Bankkártya használata után **meg kell győződni a fizetés sikerességéről**.
3. Ezután kell a **jegyeket előkészíteni** (kinyomtatni, letépni, bélyegezni).
4. A jegyeket és a visszajáró pénzt, vagy kártyás fizetés esetén a vevő bizonylatát **egyszerre kell az utasnak kiadni**.
 - + Ellenőrzésképpen a visszajáró pénzt az utas előtt le kell számolni. Célszerű a fizetendő jegyártól a kapott címletig a kiegészítés módszerét (a címletek növekvő sorrendjében) használni.
5. Az átvett pénzt, illetve kártyás fizetés esetén az első bizonylatot az asztalról eltenni csak az utas **távozása után** szabad!

67. Mit kell tudni a gyermekcsoportok elszámolásáról?

A gyermekcsoportot kísérő felnőtteknek kedvezmény adható, ha a csoportban a gyermekjeggyel utazó gyermekek létszáma legalább 10 fő. Ilyen esetekben minden megkezdett 10 fő után egy felnőtt is gyermekjegy váltására jogosult.

+ A „megkezdett 10 fő” után járó kedvezmény kiszámolását így kell értelmezni:

10 gyermek esetén: 1 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;

11 → 20 gyermek esetén: 2 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;

21 → 30 gyermek esetén: 3 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt; és így tovább.

+ A kisgyermekből álló (óvodás) csoport esetén a 6 éven aluliaknak nem kell jegyet váltani, a kísérők felnőtt jeggyel utaznak.

68. A Gyermekvasút legfontosabb jellemzőinek értékeit írd a táblázatba!

JELLEMZŐ	ÉRTÉK	JELLEMZŐ	ÉRTÉK
Nyomtávolság	760 mm	Általános fékúttávolság	400 m
Pályasebesség	20 km/h	Alagút hossza	198 m
Teljes menetidő	40-50 perc	Szintkülönbség a végállomások között + (olyan magas, mint kb. 8 db 10 emeletes ház egymáson)	235 m
Guinness rekord megszerzésének éve	2015		
Teljes vonalhossz	11,2 km		

69. Milyen szabályok érvényesek a kereskedelmi szolgálatok során keletkezett fölös bevétel kezelésére?

- ▷ Fölösst (+ „borravalót”) **elfogadni nem szabad**, keletkezését kerülni kell.
- ▷ Az utas részére a visszajáró pénzt **határozottan** át kell adni (az udvariasság határáig).
- ▷ Ha az utas a visszajáró pénzt többszöri kísérletre **sem fogadja el**, azt az állomásfőnökönek (vonatkísérőknél Hűvösvölgyben) **minél hamarabb jelenteni kell**.
- ▷ A **nem jelentett** fölös számítási hibának minősül és az értékelésnél a százalékot rontja.
- ▷ Leszámoláskor a szolgálat során keletkezett valamennyi bevételt (az esetleges fölösst is) **be kell szolgáltatni**.
- ▷ A bevétel egy részének **szándékos elrejtése** csalásnak minősül.

Összefoglalva tehát, teendők fölös esetén: **jelenteni és beszolgáltatni**.

+ A MÁV-csoport a Gyermekvasút működésére sok pénzt áldoz.

Fizeti a gyermekvasutasok kiképzéséhez, étkezéséhez, egyenruhájához, táborozásához, kirándulásaihoz, egyéb programjaihoz stb. szükséges pénz jelentős részét. Ezért kérjük, hogy legjobb tudásod szerint és BECSÜLETTEL végezd a szolgálatot.

70. Az építési szakaszok kezdő- és végállomását, valamint az építés jellemző időpontjait írd a téglalapokba!

SZAKASZ	ÁLLOMÁSTÓL ÁLLOMÁSIG	ÉPÍTÉS KEZDETE	ÉPÍTÉS VÉGE
I.	Széchenyihegy - Előre (Virágvölgy)	1948. április 11.	1948. július 31.
II.	Előre - Ságváriliget (Szépjuhászné)	----	1949. június 24.
III.	Ságváriliget - Hűvösvölgy	----	1950. augusztus 20.

71. Írd le a térképen megjelölt nevezetességek és közlekedési kapcsolatok megnevezését!

☼ a térképet a 26-27. középső duplaoldalon találjátok.

A vizsgán csak a **piros karakterekkel** írt információkat kérdezzük.

A nevezetességekhez vezető utak szöveges leírása a 41. oldalon található!

Nevezetességek és a város megközelítése a Gyermekvasút állomásairól

Az itt leírtakat a vizsgán nem kérdezzük. Az utasok útbaigazításához és a térkép értelmezéséhez azonban segítséget nyújthat. A nyílak az út általános irányára utalnak (égtájak szerint) a BKK járatok számozása az újabb Segédlet kiadása előtt is változhat.

HÚVÖSVÖLGYBŐL ☉Széll K. tér: 56, 56A, 59B, 61-es villamos

☉Szentlélek tér (Árpád hid): 29-es busz

⇄Nagyréty: Országos KÉK sávon, a vasút hídjá alatt felfelé indulva; (15 p)

⇄Fazekas-hegy: végig a SÁRGA körsétaút jelzésen a vasút hídjá alatt felfelé indul, és a távvezeték alatt jobbra; (15 p)

⇄Szépijuhászné: SÁRGA sávon az állomás alatt, szintben indulva, majd ZÖLD körsétaút (50 p)

HÁRSHEGYRŐL

⇄Kaán Károly kilátó, Bátor-barlang: végig a SÁRGA sávon az állomás alól indulva (40 p)

⇄Makovecz kilátó: SÁRGA sávon az állomás alól felfelé indulva, majd SÁRGA háromszög (15 p)

SZÉPIUHÁSZNÉRŐL ☉Széll K. tér: 22, 22A, 222-es busz

⇄Erzsébet kilátó: PIROS sávon a Budakeszi úton átmenve (45 p)

⇄Kaán Károly kilátó, Bátor-barlang, Makovecz kilátó: SÁRGA sávon a vasúti átjárón át felfelé indulva (30 - 35 - 50 p)

⇄Húvösvölgy: ZÖLD körsétauton az állomás alatt, szintben indulva, majd tovább a SÁRGA sávon egyenesen (50 p)

⇄Budakeszi Vadaspark: PIROS ➔-on indulva a Budakeszi utat követve, majd a SÁRGA ➔-on folytatva, átkelve a Budakeszi úton (45 p)

JÁNOSHEGYRŐL

⇄Libegő felső állomás, Erzsébet kilátó: PIROS sávon fel a lépcsőn. (20-30 p)

⇄Nyugati pu., Széll K. tér: a libegővel le, az alsó vég-állomásától (Zugliget) a 291-es busszal Budagyöngyén átszállás az 56, 56A, 59B, 61-es villamosra a Széll Kálmán tér felé

Szépijuhászné: VAGY ➔ a PIROS sávon fel a Libegőig, onnan SÁRGA ➔-on, majd a SÁRGA sávon jobbra (45 p)

VAGY ➔ az átjárótól jelzetlen szekérúton le, majd a SÁRGA sávon jobbra (35 p)

⇄Maloksmária: az átjárótól a PIROS sávon le (30 p)

VIRÁGVÖLGYBŐL

⇄Maloksmária: az átjárótól SÁRGA ➔-on lefelé, majd egyenesen a ZÖLD -ra és az onn végig (25 p)

⇄Anna-rét: az áll. mögött fel (SÁRGA ➔, át a betonúton (5 p)

⇄Normafa, Széll K. tér: az állomás mögött fel, majd jobbra a KÉK körsétauton, a Normafától 21, 221-es busz (15p)

⇄Libegő felső állomás, Erzsébet kilátó: az állomás mögött fel, majd balra a KÉK körsétauton, majd PIROS sáv (20-30 p)

⇄Kossuth szobor, Disznófő, Tündér-szikla, Zugliget: az áll. mögött fel (SÁRGA ➔), át a betonúton, majd jobbra le a KÉK körsétauton, majd balra le a ZÖLD sávon végig (15-20-40-50 p)

SZÉCHENYIHEGYRŐL ☉Fogaskerékű (60): áll. mögötti úton (5 p)

⇄Széchenyi kilátó: ZÖLD sávon a Fogas felé indulva (10 p)

72. Olvasd le az alábbi kérdézet (példa) adatokat az alábbi (mellékelt) menetrendábráról, majd írd a z adatokat a kérdések után (ha a kérdézet adat nem szerepel, a választ húzd ki!)

Hány percnként vannak meghúzza a függőleges vonalak? **10** percnként

Ha nyílhegyben végződik a menetvonal, akkor a vonat bejárati iránya a menetrend szerint egyenes vagy kitérő? Válasz: **kitérő**

A 137 sz.v. Szépjúhaszná áll.-on érkezik: **9 ó. 25 p.**, indul: **9 ó. 27 p.**, vagy áthalad: **-- ó. -- p.**

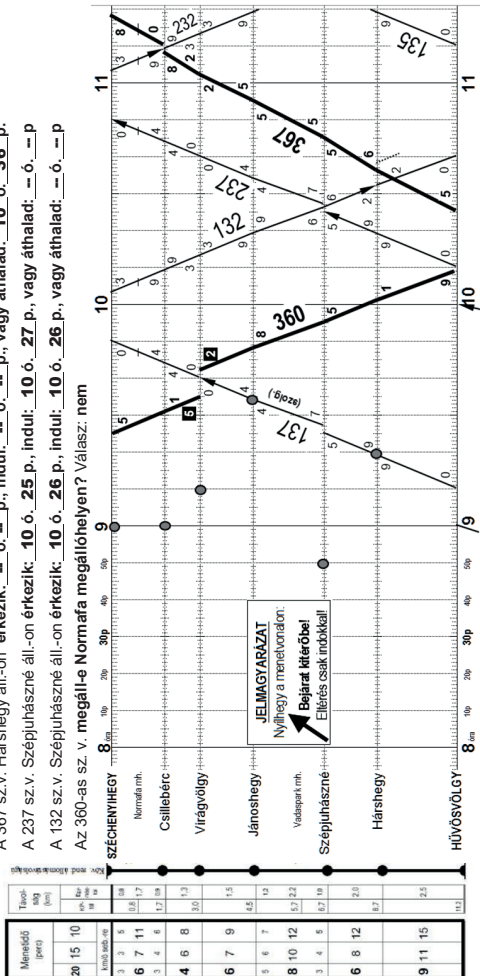
A 137 sz.v. Csillebérc állomáson érkezik: **9 ó. 44 p.**, indul: **9 ó. 44 p.**, vagy áthalad: **-- ó. -- p.**

A 367 sz.v. Hárshegy áll.-on érkezik: **-- ó. -- p.**, indul: **-- ó. -- p.**, vagy áthalad: **10 ó. 36 p.**

A 237 sz.v. Szépjúhaszná áll.-on érkezik: **10 ó. 25 p.**, indul: **10 ó. 27 p.**, vagy áthalad: **-- ó. -- p.**

A 132 sz.v. Szépjúhaszná áll.-on érkezik: **10 ó. 26 p.**, indul: **10 ó. 26 p.**, vagy áthalad: **-- ó. -- p.**

Az 360-as sz. v. megáll-e Normafa megállóhelyen? Válasz: **nem**

+ Magyarázatok a menetrendábra megértéséhez

(A vizsgán csak a menetrendábra adatainak leolvasására adunk feladatokat.

Az alábbi elméleti tudnivalókat a vizsgán nem kérdezzük.)

A menetrendábra a menetrend rajzolt alakja (lényegében egy hely-idő grafikon). A szolgálat ellátása során hasznos segítséget nyújt annak, aki biztosan tudja olvasni. Minden menetrendi adatot tartalmaz, ezen kívül látványosan szemlélteti is a vonatok közlekedését, könnyen megállapítható belőle pl. a vonatállkozások helye.

1. A függőleges vonalak az idő múlását jelképezik (**10 percenként vannak meghúzva**), az óráknál és a félóráknál vastagabb vonallal.

2. A vízszintes vonalak az állomásokat jelképezik.

3. A vonatokat ferde vonalak jelzik (hiszen ahogy haladnak egyik állomásról a másikra, közben az idő is telik). A vonalakra fel van tüntetve a vonat száma (általában a vonal „felett” van felírva).

4. Az állomási érkezési, illetve indulási idők percadata (csak az utolsó számjegy) fel van tüntetve ott, ahol a vonat vonala az állomás vonalával érintkezik – általában a hegyesszögbe írjuk. A fenti ábrában látszik:

- a **137 sz. vonat Szépjuhászné állomásra 9:25-kor érkezik és 9:27-kor indul** tovább;

- **ugyanaz a vonat pl. Csillebérc állomásra 9:44-kor érkezik és ugyancsak 9:44-kor indul** is tovább;

- az **áthaladó vonatoknál** az állomás vonalánál **csak indulási adat** szerepel.

(pl. a **360 sz. vonat Hárshegyen 10:01-kor áthalad**, mert érkezési adat nem szerepel)

5. A **vonat vonala a megállóhely magasságában át van húzva, ha ott menetrend szerint megáll.**

6. Ha a személyszállító vonat csak forgalmi okból áll meg, akkor a fehér perccadat fekete háttérben van. (pl. a 360 sz. vonat Virágölgyben csak forgalmi okból áll meg)

HASZNOS MONDATOK IDEGEN NYELVEKEN

Ebben a részben olyan rendszeresen használt mondatokat fordítottunk le idegen nyelvekre (sorrendben: angolra, németre, franciára, oroszra), amelyekre gyakran szükség lehet a külföldi utasok tájékoztatásakor.

Ha azon az idegen nyelven tanulsz, amelyen az utas beszél, akkor az általunk lefordított kész mondat segíthet megtalálni a megfelelő kifejezéseket, vagy akár elegendő a megadott mondatot felolvasni. Ha az utas nyelvén te ugyan nem beszélsz, akkor is rá lehet mutatni a lefordított mondatra, kiegészítve (pl. külön papírra leírva, számológépbe beütve) a szükséges számokkal és állomásnevekkel.

1	A Libegőhöz és a kilátóhoz Jánoshegy állomáson kell leszállni, és felsétálni a lépcsőn.
 English	To go to the lift chair, you have to get off at Jánoshegy Station and have to walk upstairs.
 deutsch	Zum Sessellift und Aussichtsturm muss man bei der Station Jánoshegy aussteigen und die Treppe hinaufgehen.
 français	Pour le télésiège et le belvédère, il faut descendre à la station Jánoshegy et y monter l'escalier.
 по русско	На канатную дорогу и смотровую башню выйдите на станции "Янош хедь" и поднимитесь вверх по лестнице.

2	Széchenyihegyről a fogaskerekűvel (60-as villamossal) tud lemenni a városba.
 English	From Széchenyihegy station you can go to the city by cog railway (tram 60).
 deutsch	Von Széchenyihegy können Sie mit der Zahnradbahn (Straßenbahn Nr. 60) in die Stadt fahren.
 français	A la station Széchenyihegy, il faut prendre le chemin de fer à la crémaillère (le tram numéro 60) pour aller à la ville.
 по русско	С остановки "Сеченихедь" по зубчатой железной дороге (60-ый трамвай) сможете спуститься в город.

3 Hűvösvölgyből az 56,56A 59B, 61-es villamossal mehet a városba.

English

From Hűvösvölgy station
you can go to the city by tram 56, 56A, 59B, 61.

deutsch

Von Hűvösvölgy können Sie mit
der Straßenbahn Nr. 56, 56A, 59B, 61 in die Stadt fahren.

français

A la station Hűvösvölgy, il faut prendre
le tram numéro 56, 56A, 59B, 61 pour aller à la ville.

на русском

Из "Хювёш вельдь"
на 56, 56A, 59B, 61-ом трамвае доедете до города.

4 A felnőtt/gyerek menetjegy ára egyszeri utazásra ... Ft.

English

The price of the adult / children ticket
for a single trip is HUF.

deutsch

Die Erwachsene / Kinder Fahrkarte
für einfache Fahrt kostet: ... HUF.

français

Le billet d'adulte / d'enfant
coûte ... HUF pour un seul voyage.

на русском

Цена взрослого/ детского билета
на одnorазовый проездFt.

5 Hány felnőtt / gyerek van?

English

How many adults / children are there?

deutsch

Wie viele Erwachsene / Kinder gibt es?

français

Il y a combien d'adulte / d'enfant?

на русском

Какое количество взрослых/детей?

6 A menetjeggyel egyszer, az átszállójeggyel kétszer utazhat.

English

With the single ticket you can travel once,
with the transfer ticket you can travel twice.

deutsch

Mit dem Einzelfahrschein können Sie einmal,
mit die Umsteigekarte können Sie zweimal fahren.

français

Le billet simple valide pour un seul voyage, avec le billet de
correspondance vous pouvez voyager deux fois.

на русском

С одnorазовым билетом можете ехать один раз, с
пересадочным билетом можете ездить два раза.

7 Csak magyar forinttal, készpénzben lehet fizetni.

English

You can only pay in Hungarian Forints and with cash.

deutsch

Sie können nur mit Ungarische Forint in Bargeld bezahlen.

français

Vous devez payer comptant en Forint hongrois.

по русски

Оплата возможна только в венгерских форинтах и наличными деньгами.

8 Oda-vissza utazik vagy csak oda?

English

One-way or return?

deutsch

Fahren Sie hin und zurück oder nur hin?

français

Aller ou aller et retour?

по русски

В один конец едете или туда и обратно?

9 A 6 évesnél fiatalabb gyerekeknek nem kell jegyet váltani.

English

A child under 6 doesn't need a ticket.

deutsch

Für Kinder unter 6 Jahren brauchen Sie keine Fahrkarte.

français

Il ne faut pas prendre de billet pour les enfants plus jeunes que 6 ans.

по русски

Детям до 6-ти лет проезд бесплатный.

10 Gyermekjegyet a 6 és 18 éves kor közötti gyerekeknek adunk.

English

A child ticket is for children between 6 and 18 years.

deutsch

Kinderfahrkarte ist für Kinder zwischen 6 und 18 Jahren gültig.

français

On peut donner le billet d'enfant pour les enfants ayant 6 à 18 ans.

по русски

Детский билет дается детям от 6-ти до 18-ти лет.

11 A 18 évesnél idősebb személy felnőtt jeggyel utazhat.

English

A person who is older than 18 has to have an adult ticket.

deutsch

Personen über 18 Jahren dürfen nur mit Erwachsenenkarte fahren.

français

Les personnes plus âgées que 18 ans, elles doivent prendre le billet d'adulte.

но русский

Пассажир, старше 18 лет, может ездить только со взрослым билетом.

12 Ezzel a jeggyel csak egyszer utazhat.

English

With this ticket you can travel once.

deutsch

Mit dieser Karte können Sie einmal fahren.

français

Ce billet valide pour un seul voyage.

но русский

Вы можете путешествовать с этим билетом один раз.

Ez egy nosztalgiavonat, az utazáshoz

13 nosztalgia póttjegyet kell váltani a normál jegy mellé.

A nosztalgia póttjegy ára felnőtteknek/gyerekeknek ...Ft

English

This is a nostalgia train, it is necessary to buy a ticket and a nostalgia supplement.

The nostalgia surcharge for an adult / child is ... / ... Ft

deutsch

Das ist ein Nostalgiezug.

Zur Fahrt müssen sie Nostalgie-Ersatzkarte lösen.

Fahrkarte kostet die Nostalgie-Ersatzkarte ... / ... Ft.

français

C'est un train de nostalgie. Il faut prendre un supplément de nostalgie en plus de billet.

... / ... HUF pour le adults / les enfants.

но русский

Это ностальгия-поезд, для проезда необходимо приобрести к билету дополнительный ностальгия-билет.

"ностальгия" взрослый/детский... / ... форинтов.

14 Ha leszáll, majd újra felszáll, új jegyet kell váltania.

English

If you get off and then get on the train again,
you have to buy another ticket.

deutsch

Wenn Sie aussteigen und dann wieder einsteigen,
müssen Sie eine neue Karte lösen.

français

Si vous descendez et puis vous remontez,
alors vous devez prendre un billet de nouveau.

по русски

Если выходите, то при последующей посадке,
нужно купить новый билет.

15 Ha szeretne visszautazni erre az állomásra, akkor át kell szállnia a másik vonatra ... állomáson.

English

If you would like to come back to this station,
you have to change trains at ...station.

deutsch

Wenn Sie zu dieser Station zurückfahren möchten, müssen
Sie bei der Station ... umsteigen.

français

Si vous vouliez retourner à cette station,
vous devriez changer de train d'équilibre à la station

по русски

Если желаете вернуться на эту станцию,
нужно пересесть на другой поезд на ... станции.

16 Ez a jegy csak egy utazásra szól. Új jegyet kell váltania.

English

This ticket was valid for only a one time travel.
You have to buy a new one.

deutsch

Dieses Ticket war nur gültig für eine Fahrt.
Jetzt müssen Sie ein neues Ticket lösen!

français

Ce billet était valide pour un seul voyage, maintenant,
vous devez prendre un billet de nouveau.

по русски

Этот билет был действителен только в один конец.
Вам надо купить теперь новый билет.

17 A következő vonat ...-kor indul ... állomásra.

English

The next train leaves for ...station at ...

deutsch

Der nächste Zug fährt um ... Uhr ... Minuten zur Station ...

français

Le train suivant part à ... pour la station ...

по русски

Следующий поезд отправляется в ... на станцию ...

18 Ma (... állomásról) az utolsó vonat ...-kor indul.

English

Today the last train leaves (from ...station) at ...

deutsch

Am heutigen Tag (von Station ...) der letzte Zug fährt um ... ab.

français

Aujourd'hui (à la station ...) le train dernier part à ...

по русски

Сегодня (со ... станции) последний поезд отправляется в ...

19 Ez a vonat már nem jön vissza erre az állomásra (ide).

English

This train will not come back to this station (here).

deutsch

Dieser Zug kommt nicht mehr zu dieser Station zurück.

français

Ce train ne retourne pas déjà ici.

по русски

Этот поезд уже не вернётся на эту станцию (сюда).

20 Gőzössel vagy hagyományos vonattal szeretne utazni?

English

Would you like to travel by steam train or normal (diesel) train?

deutsch

Mit dem Nostalgiezug oder mit dem normalen Personalzug möchten Sie fahren?

français

Vous voulez prendre le train de nostalgie ou le train normal (diesel)?

по русски

На паровозе или на обычном поезде желаете ехать?

Alapvető ismeretek - Személyszállítási ismeretek témakör

73. A Gyermekvasút állomásain és vonatain vásárolható jegyfajták árai és színekódjai

Felnőtt MENETJEGY egyszeri utazásra	1000 Ft	kék
Gyermek MENETJEGY egyszeri utazásra	500 Ft	piros
Felnőtt ÁTSZÁLLÓJEGY kétszeri utazásra	1800 Ft	kék
Gyermek ÁTSZÁLLÓJEGY kétszeri utazásra	900 Ft	piros
Családi napijegy	5000 Ft	narancs
Felnőtt nosztalgia pótjegy	400 Ft	kék
Gyermek nosztalgia pótjegy	200 Ft	piros
Kerékpár és kutya menetjegy	500 Ft	zöld

74. Mit kell tudni a menetjegyek és átszállójegyek viszonylati érvényességéről?

A menetjeggyel viszonylattól függetlenül egyszeri utazás lehetséges (útmegszakítás nélkül).

Az átszállójeggyel viszonylattól függetlenül kétszeri utazás lehetséges. Átszállójegyet csak akkor szabad kiadni, ha az aznapi menetrend szerint még van lehetőség a visszautazásra vagy egy későbbi vonattal való továbbutazásra.

✦ Az átszállójeggyel lehetséges az egyszeri útmegszakítás VAGY a menettérti utazás.

75. A MÁV alkalmazásban megvásárolható gyermekvasúti jegyfajták

Felnőtt napijegy	2500 Ft
Gyermek napijegy	1250 Ft
Családi napijegy	5000 Ft

A felnőtt / gyermek napijegyet a Gyermekvasúton nem árusítjuk. A jegyen szereplő érvényesség napján korlátlan utazásra jogosítanak a hagyományos vonatokon; a nosztalgiavonatokra a nosztalgia pótjegyet külön meg kell hozzá váltani a Gyermekvasúton.

76. Hol van lehetőség bankkártyával jegyet váltani? **ÚJ!**

Bankkártyával fizetni Hűvösvölgy, Szépjuhászné és Széchenyihegy állomáson lehet a pénztár nyitva tartásának idején. A MÁV alkalmazásban a napijegyeket bankkártyával lehet megvásárolni.

Fontosabb telefonszámok:

☎ **Gyermekvasutas Otthon (nevelők): +36 1 511-5559**

☎ **Füstös István, képzési vezető:**

+36 20 331-4011 / +36 30 332-0971

SEGÉDLET 2024/2025.

Szerkesztette: Füstös István, Váczi Viktor és Sente Dávid

Megjelent: 2024. december, 1050 példányban. (Első megjelenés: 1995.)

Felelős kiadó: Besztercán Kornél, a Gyermekvasút vezetője

Köszönetet mondunk azoknak, akik javaslataikkal vagy egyéb módon segítettek a füzet kiadását.

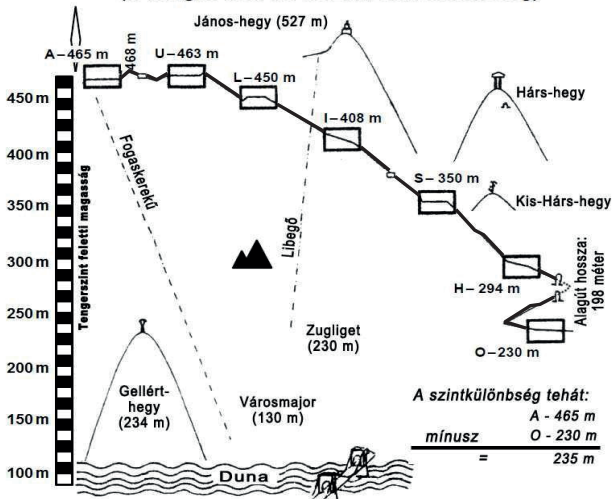
Az esetleges észrevételeket, javaslatokat, véleményeket a szerkesztőkhöz kérjük eljuttatni.

Minden véleményt szívesen veszünk, megvitatunk és átgondolunk.

A módosítás írásos kiadásáig azonban a **Segédletben foglaltak a mértékadók!**
(A mindenkori érvényes szövegezés szerint vizsgálztatunk és értékelünk.)

A Gyermekvasút magassági vonalvezetése

(A vizsgán nem kérdezzük, csak érdekesség)

A vizsgára a gyermekvasutas ellenőrződet és a gyermekvasúti igazolványodat is hozd magaddal!

